

2271/1988
KNJIŽNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

02462/1988
Liboje, april 1988

Leto 31 - Številka 1

LIBO

Celje - skladišče
D-Per

249/1988

1110882462,1

COBISS •

OSREDNJA KULJ. CELJE

GLASILO KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE-CELJE

**K 1. MAJU,
PRAZNIKU
DELA**

ČESTITAMO

**VODSTVO
DELOVNE
ORGANIZACIJE,
DRUŽBENO -
POLITIČNE
ORGANIZACIJE,
KIL,
KRAJEVNA
SKUPNOST
LIBOJE,
DPD SVOBODA
LIBOJE**

Z vestnim delom in dobrimi poslovnimi odnosi smo si pridobili ugled tudi v tujini

PRAZNIK DELA

Praznovanje 1. maja je postalo že tradicionalno. Zato vsako leto ta dan vsakdo izmed nas preživi bolj praznično, kakor ostale dneve. 1. maj se praznuje zato, ker je v Chicagu na ta dan leta 1886 štrajkala množica delavcev, kateri so zahtevali 8. urni delavnik, uprli so se izkoriščanju človeka po človeku in zahtevali boljše pogoje dela.

V svojih zahtevah delavci niso takoj uspeli, kajti policija in vojska sta upor zatrli v krvi.

Na kongresu II. internacionale leta 1889 je bilo odločeno, da postane 1. maj delavski praznik.

V naši državi smo Praznik dela prvič proslavili že leta 1893. Praznovanja delavcev so sprva potekala skrivoma, kasneje pa so ljudske množice vse glasneje zahtevale svoje pravice.

1. maj so ljudje praznovali na različne načine, z raznimi prireditvami in demonstracijskimi zborovanji.

Velikokrat je take prireditve skušala preprečiti policija z orožjem.

Leta 1918 so skušali miroljubne shode celo prepovedati, toda zaman, glas delavskih množic je bil močnejši.

Praznovanje praznika dela se je razširilo v vsako vas, mesto, pokrajino, republiko, državo, celo v vsako hišo in v srca zavednih delavcev.

Libojčani so začeli 1. maj praznovati že zelo zgodaj leta 1895. V rudniku Zabukovica so rudarji izobesili rdeč prapor in rudnik okrasili s cvetjem ter svečano proslavili ta dan.

Tudi furmani, kateri so vozili na relaciji Liboje-Petrovče, so imeli v čast prazniku posebej lepo čiste konje in vozove okrašene s cvetjem, v gumbnice pa so si pripeli rdeč cvet, simbol revolucije, svobode, ljubezni ...

Vsaka kulturna prireditev je bila množična in zelo pestra. Zato je imela velik pomen. Delavci so se dolgo borili za svoje pravice, proti krivic in za padec buržoazije ter za vzpostavitev novega pravičnejšega reda.

Boj še tudi danes ni končan. Čas in razvoj tehnike in tehnologije zahtevata celega človeka, kajti človek je tisti, ki je "spreminjal svet" in si "podredil naravo".

Prvi maj je praznik, kateri ne sme izgubiti svojega pomena, zato ga je treba prenašati iz roda v rod.

Iskrene čestitke vsem delavcem za ta praznik.

Vanja Mavrek

ritev v izvoz. Na tem področju so spodbudne tudi cene, ki jih tam dosegamo. Zavedati se tudi moramo, da je kupna moč našega prebivalstva v teh kriznih časih gospodarstva vedno manjša. Da bomo lahko toliko in še več izvažali na zahtevna tuja tržišča pa je potrebna vedno boljša kvaliteta in vedno novi dizajni. Nenehno moramo zasledovati razvoj tehnologije in gibanja na svetovnem trgu.

Vse to bomo dosegli le s polno angažiranostjo vsega našega predvsem strokovnega kadra. Enako bomo morali zahtevati polno angažiranost vsakega zaposlenega na svojem delovnem mestu, dosledno pridrževanje tehnološke discipline, skratka delati bomo morali vsi zaposleni dobro, še boljše kot do sedaj.

Izvoz v letu 1988

V tem letu je minilo nekaj več kot 3 mesece, vendar lahko na osnovi dosežene prodaje na tuje trge sklepamo, da bo izvoz v letu 1988 večji kot v letu 1987. Pri izvozu na klirinške trge SSSR in ČSSR je dosežen porast prodaje.

Letna pogodba za izvoz v SSSR v višini 1.800.000 \$, je bila sklenjena konec leta 1987. Porast vrednosti pogodbe glede na leto 1987 je bil skoraj 100 % in vzroke porasta prodaje je potrebno iskati v kvaliteti in pravočasnosti dobav v letu 1987 ter izredno količinsko in dekorjev bogati izbrani kolekciji vzorcev, ki je bila predstavljena oktobra v Moskvi.

KIL je v treh mesecih na tržišču SSSR realizirala izvoz v vrednosti 417.535,24 XSU, koncem leta 1987 so bili navezani stiki s kupci na tržišču ČSSR.

V novembru je bil realiziran prvi izvoz, ker gre v tem primeru za izključno barterško menjavo na uvoznem delu intenzivno iščemo materiale, ki bi jih KIL uporabljal v proizvodnji (grafit, gline itd).

V mesecu aprilu 1988 so bili vzpostavljeni stiki s kupci na tržišču Madžarske, vendar je posel še v ponudbeni fazi.

Na sejmih v Londonu in Frankfurtu se je KIL predstavila s paletno vzorcev pastelnih barv, dekorja weekend v stari in novi izvedbi ter novimi dekorji, ki jih je razvil RIC.

Na ugoden sprejem pri kupcih so naletele zlasti vse pastelne barve in dekor 94 (weekend). V teh dekorjih oz. barvah je danih tudi največ naročil za I. polletje 1988.

V treh mesecih je KIL izvozila na zahodne trge za US\$ 584.930. Pri prodaji na zahtevna zahodna tržišča dosegamo v primerjavi z domačimi netto cenami povprečno 50 % višje cene, pri prodaji na klirinških trgih pa je ta primerjava še ugodnejša.

Poslovanje ob koncu lanskega in začetku letošnjega leta

Čeprav je bila informacija o poslovanju v letu 1987 že večkrat prikazana, naj tokrat podam le še kratko oceno. Takoj moram povedati, da smo lahko z večino rezultatov izredno zadovoljni. Kljub težkim pogojem gospodarjenja v preteklem letu, nenehnemu spreminjanju raznih predpisov, vse večjim dodatnim obremenitvam našega gospodarstva, katastrofalnim učinkom zadnjih intervencij ukrepov in v letu, ko se je naš ZIS vse leto igral igrico "cene gor, cene dol" smo mi dosegli zadovoljive rezultate. Akumulacija je za našo branžo daleč nad jugoslovanskim povprečjem. Enako vsi ostali ekonomski pokazatelji, s katerimi smo že bili seznanjeni. Tudi naši zadnji osebni dohodki so na zadovoljivi ravni. Pričakovati bi bilo da nam bodo takšni rezultati le koristili pri našem nadaljnjem razvoju. Vendar ob zaključnem računu ugotavljamo vse kaj drugega.

Nenormalno so nam namreč poskočile datjave, posebno za nerazvite. Samo po ZR moramo za nerazvite odvojiti skoraj 11 starih milijard, kar znaša z že izplačanami

akontacijami med letom več kot znaša naša celotna amortizacija.

Nenormalno visoke so tudi vse ostale datjave.

Sprašujemo se ali naj vse to pomeni, da se bomo morali v prihodnje obnašati drugače?

Ugotavljamo namreč, da so na boljšem slabi gospodarji.

Kljub takšnim in drugačnim ugotovitvam smo novo poslovno leto pričeli še bolj smelo. V prvih treh mesecih smo predvsem podvojili naš izvoz. Že po prvih dveh mesecih smo praktično odprodali vse zaloge, ki so se nam nakopičile ob koncu lanskega leta. Z optimizmom lahko gledamo tudi izvozne aranžmane. Upamo, da tudi prodaja na domačem trgu ne bo stagnirala kot v lanskem letu. Računamo tudi s tem, da letos ne bi smeli imeti takšnih težav pri uvozu repromateriala kot lani, da se bodo cene sprostile in da bo vse manj sivih cen. Skratka, da bomo lahko normalno poslovati. Seveda pa nas vse to ne sme uspavati. Mislim, da je naša edina pravilna usme-

Iz navedenega izhaja, da postaja izvoz oz. prodaja na tuja tržišča zaradi ugodnega dohodkovnega učinka vse bolj zanimiva. Obenem zahteva takšno aktivno vključevanje KIL v mednarodno menjavo takojšnje reakcije glede na zahteve kupcev tako rokovno, kvalitetno ter v razvojnem pogledu.

Lahko rečemo, da smo v minulih treh mesecih izpolnili zahteve kupcev tako kvalitetno, kot rokovno, kar pomeni dobro osnovo za uspešno sodelovanje v bodoče.

Vodja zunanje trgovine
Janez Habjan

Zmanjšanje loma in tehnološka disciplina

Izdelovanje keramike je že od nekdaj povezano z lomom izdelkov. Kljub še tako veliki pazljivosti se lom pojavlja tako pri fazi oblikovanja, sušenja, žganja, loščenja in dodelave – dekoriranju. Vzroki za lom in napake so lahko izredno različni v glavnem pa jih lahko delimo na napake tehničnega loma in loma iz slabega dela.

Tehnični lom nastane zaradi različnosti surovin, slabih strojev, modelov in zaradi sušenja in žganja izdelkov, dočim je lom iz malomarnosti, zaradi neustreznega rokovanja zlaganja surovin, slabih strojev, modelov in zaradi sušenja in žganja izdelkov, biskvita in končnega izdelka.

Tehnični lom omejimo z dobro izbranimi in odležanimi surovinami, tehnološko disciplino (pravilna zatehta, mletje, izračun ostankov, pravilno predelavo mase in vlažnost) ter s pravilnimi nastavitvami strojev, sušilnic in peči.

Faza žganja, ki je ena od najzahtevnejših faz pri izdelavi keramike, pa je odvisna od pravilno nastavljenih krivulje in enakomernega dotoka keramičnega vložka, velikokrat pa tudi čistosti goriva (plin).

Naša proizvodnja je še vedno veliko povežana z ročnim, fizičnim delom in je tako možnost poškodbe izdelka izredno velika. Z uvedbo sodobnejših strojev in merilne tehnike, pa se le to da omejiti. Z zmanjšanjem loma je možnost velikih prihrankov, zato mislim, da posvečamo temu problemu premalo pozornosti.

Lom v letu 1987

Skupni lom 23,1 %

Surova proizvodnja 2,75 %

Od tega lom I. žganja 5,06 %

(okrušeno 1,70 %, počeno 3,36 %)

lom II. žganje 8,65 %

(okrušeno 0,59 %, počeno 2,02 %, nas-

meteno 1,06 %, odpad 0,08 %, sprijeti

0,81 %, barva 1,26 %, prežgano 0,20 %,

odrgnjena glazura 0,43 %, tehnični lom 2,18 %).

Iz teh podatkov lahko vidimo približno sliko naše proizvodnje. Če odštejemo lom surove proizvodnje, I. in II. žganja, dobimo še 6,64 % loma, ki je verjetno posledica

ca vseh nedefiniranih napak. Pri letni proizvodnji 1400 S milijard je že 1 % loma 14 milijard.

Zamislimo se nad temi številkami in potrudimo se za boljše dosežke.

T. F.

Spremembe v tehnologiji grafitne proizvodnje

Za topljenje barvnih kovin se uporabljajo grafitni lonci izdelani iz keramičnih surovin in grafita, katerega je v tej zmesi preko 50 %. Dodatek grafita je nujno potreben, ker omejuje oksidacijo talne, povečuje toplotno prevodnost grafitnega lonca in odpornost na temperaturne spremembe. Vendar se mora grafit na visokih temperaturah omejiti, da se prepreči prehitro izgorevanje grafita, s tem se tudi znižuje življenjska doba grafitnega lonca. Omejevanje izgorevanja grafita se izvaja z izbiro ustreznega veziva v notranjosti lonca, kot tudi z ustrežno zunanjo zaščito.

V tehnologiji izdelovanja grafitno-glinenih talilnih loncev se kot vezivo uporablja viskooodporna glina s točko SK 34.

V Keramični industriji Liboje se izdelujejo talilni lonci po tehnologiji inozemskega sovlagatelja – firme August Gundlach. Kot vezivo se uporablja ognjeodporna glina SA II. iz Arandelovca s točko SK 32. Po teoretičnih karakteristikah je to trenutno najboljša ognjeodporna glina na jugoslovanskem tržišču. Praktično pa je problem v neenakomerni kvaliteti, ki se razlikuje od pošiljke do pošiljke. Žarizguba varira od 8 % do 25 %, upogibna trdnost lonca izdelanega iz te surovine pa od 750 N/cm². Pri takšni neenakomerni kvaliteti pa je odziv na tržišču različen.

Zaradi takšnih težav smo skupaj z uporabniki napravili analizo in ugotovili, da so takšni lonci primerni za taljenje aluminjskih zlitin, cinka, svinca, oziroma zlitin, ki imajo nizko specifično težo in nizko točko taljenja. Pri zlitinah z visoko točko taljenja in večjo specifično težo, ta vez na visokih temperaturah ne ščiti grafita, začne se postopek izgorevanja in s tem predčaten lom lonca.

V zvezi s temi pogoji smo preizkusili vse ognjeodporne gline na domačem tržišču, pa vendar nismo našli boljše kvalitete, zaradi tega smo opravili poizkuse z uvoženo ognjeodporno glino s točko SK 34 in žarizgubo 10 %. Kvaliteta je konstantna, saj je glina plavljena.

Grafitno-glineni lonci napravljeni s to glino, imajo višjo upogibno trdnost 1200 N/cm², temperatura na kateri se lonec deformira pod pritiskom 20 N/cm² pa je 1700°C.

Ostale karakteristike: toplotna obstojnost – 13 izmenjav.

Da smo dosegli tako visoko temperaturo deformiranja (1700°C) smo podaljšali ciklus žganja za 4 ure in zvišali končno temperaturo žganja za 100°C. S tem smo dosegli kvalitetnejši temperaturni prehod iz hontmorolitne strukture in tako poboljšali obstojnost na termošoke, višina žganja pa nam omogoča boljšo oprijemljivost veziva na grafitne luske.

Lonci izdržijo pritisk pri višjih temperaturah in so primerni za taljenje takoiimenovanih "težkih metalov" kot so AL-Bronze ZN-Bronze, medenina itd. Tehnične karakteristike grafitno-glinenega lonca s to vezavo in novo zaščito so takšne kot pri loncih s SIC osnovo, ki pa so uvoženi.

V proizvodnji bosta oba tipa talilnega lonca, tako za "lahke" kot za "težke" zlitine, saj nove uvozne surovine povlečejo za sabo višje proizvodne stroške. Koristniki preizkusnih izdelkov so izdelke pozitivno ocenili in so pripravljeni v razvoju sodelovati, saj to pomeni prihranek deviznih sredstev, ki so se sedaj porabila za nakup SIC loncev.

RV

Energija v keramični industriji Liboje leta 1987

V letu 1987 je normalno obratovala nova biskvitna peč, a ne s polno zmogljivostjo. Ob remontu peči št. 3 SITI in okrogle peči, vendar večjemu deležu III. žganja smo v skupnem, kakor tudi na kilogram proizvodnje porabili za 3 % manj plina propanbutan, oziroma 2014 ton. Od leta 1984 se je v celoti zmanjšala poraba plina za 10 %. Še večji pa je padec deleža stroška za plin, ki se je od tedaj zmanjšal za dvainpolkrat, kar je dokaz padca cen nafte v svetu in premajhne devalvacije dinarja doma.

Lani poleti je bil po programu končan tudi plinovod zemeljskega plina do tovarne, ki čaka na nadaljevanje do peči, kar bomo izpeljali letos.

Ob ugodnih stvareh o plinu pa je poraba električne energije porasla za 8 % na skupaj 1788 MWh. Vzrok je predvsem v zagonu biskvitne peči, ki ima znatno večjo priključno električno moč od prej. K temu je prispevalo svoje tudi dopolnjevanje razsvetljave delovnih mest in delo brizgalnih linij z večjo porabo komprimiranega zraka.

Ob cenah elektrike, ki so celo nekoliko prehitvevale inflacijo, se je delež stroškov za njo povečal za tretjino in pomeni že

omembe vredno število desetih starih milijard v letu 1987.

Če izpadi nekaterih večjih porabnikov elektrike v tovarni ob 7. uri zjutraj povzročajo ne samo hudo kri, temveč tudi kdaj ovirajo proizvodnjo (vendar ni varčevanja brez odrekanja) nam naprava za ocenjevanje konice elektrike, ki je vzrok izpadom, pokaže tudi druge stvari. V tovarni se polno dela le od 6.45 do 9.00 ure, ter nato od 10.30 ure do 12.00 oz. do 12.30 ure, kar lahko vzamemo v misli ob skrajšanju delovnega tedna.

Bauer Leon

Volitve 1988

Volitve v samoupravne organe, ki so bile 10. marca 1988 so bile prve volitve pri katerih je bilo prvič na volilnih listih dvakrat več kandidatov, kot jih je bilo potrebno izvoliti. Kandidate so predlagale družbeno-politične organizacije, prav tako pa tudi delavci po oddelkih, kar pomeni, da so bili kandidati demokratično predlagani in tudi izvoljeni, saj ni bilo šablonskega obkrožanja volilnih lističev, ampak si je vsak delavec vzel čas in obkrožil tiste kandidate, ki so mu po njegovi presoji ustrezali. Volilni odbor je po končanih volitvah odprl glasovalne skrinjice in ugotovil:

V delavski svet so bili izvoljeni:

1. NOVAK Branko
2. GOLUBIČ Jožica
3. KROFLIČ Marjana
4. OŠLAK Antonija
5. ŠKRLIN Stanko
6. BABIČ Karolina
7. GERMADNIK Janja
8. LUKEŽ Zofija
9. PLANINŠEK Brigita
10. VIDEK Marija
11. NARBERGER Marija
12. PERE Mojca
13. AŠENBERGER Vlasta
14. ŠKRLIN Danica
15. BREZLAN Ciril
16. KROFLIČ Roman
17. VEBER Jože
18. JELEN Andrej
19. BLATNIK Hermina
20. ŠIMONC Berta – namestnik predsednika
21. MUZLOVIČ Milica – predsednik
22. KOLAR Radovan
23. KVEDER Leonida
24. GERMADNIK Sonja
25. KRIŽNIK Konrad
26. BALOH Iztok
27. HRVATIN Jože

28. ŽIKIČ Zdenka
29. LIPOVŠEK Marjan

V disciplinsko komisijo pa so bili izvoljeni:

1. GRUM Rudi – predsednik
2. AVSEC Jože – namestnik predsednika
3. BOLČEVIČ Ivan
4. EGERLIČ Jožica
5. FRECE Mira
6. GLUHAK Drago
7. KOTNIK Majda
8. KROFLIČ Miha
9. NOVAK Breda
10. SANDA Silva
11. ZUPAN Drago

V samoupravno delavsko kontrolo so bili izvoljeni:

1. JANKOVIČ Romana – predsednik
2. ČUBER Dušan – namestnik predsednika
3. GRM Ana
4. HLUPIČ Anton
5. TOMAŽIČ Janez
6. VESELINOVIČ Ana
7. GORENJAK Milan

Novoizvoljeni delavski svet je imel prvo sejo dne 16. 3. 1988 in imenoval naslednje komisije in odbore – izvršilne organe delavskega sveta:

Odbor za delitev sredstev za OD in skupno porabo

1. SANDA Silvestra
2. MAČEK Zlatko
3. PRAŽNIKAR Zdenka
4. MEJAVŠEK Jožefa
5. BREC Franc
6. HRVATIN Irena
7. KOMERIČKI Olga
8. MASTNAK Sonja
9. NOVAK Angelca

10. BALOH Marinka
11. LIPOVŠEK Marjan

Odbor za kadre

1. NARBERGER Marija
2. MUHEDINOVIČ Brigita
3. PLANINŠEK Brigita
4. VODEB Ivanka
5. VRABEC Janko
6. ČUBER Dušan
7. TOMINŠEK Metka
8. ROJC Marinka
9. KISLING Karel

Odbor za družbeni standard

1. NAREKS Igor
2. ŠKRLIN Stanko
3. TRAVNŠEK Cvetka
4. OBLAK Nevenka
5. GORIČANEC Ivanka
6. KOTNIK Majda
7. PODPEČAN Ivan
8. NOVAK Breda
9. JURAK Anton

Odbor za inventivno dejavnost

1. BAUER Leon
2. GRUM Rudi
3. ZUPAN Drago
4. KOLAR Ivan
5. ŠPACAPAN Zlatko
6. FURLAN Daniela
7. GODLER Borut

Komisija za prevzem novih izdelkov

1. URISEK Dimitrij
2. BAUER Leon
3. MATEK Franc
4. KAČ Iva
5. TILINGER Pavel
6. MAČEK Zlatko
7. CVENK Miran
8. KOTNIK Majda
9. HABJAN Janez

Komisija za odlikovanja

1. KOTNIK Majda
2. KOS Breda
3. ŠIMONC Berta
4. KUČER Tanja
5. BURJAN Fanika

Komisija za varstvo pri delu

1. BALOH Jože
2. VRABEC Janko
3. SELIČ Danijel
4. AVSEC Matjaž
5. BAUER Leon

Komisija za uresničevanje zakona o združenem delu

1. KRIŽNIK Konrad
2. PODPEČAN Ivan
3. NAREKS Igor
4. OBLAK Majda
5. URISEK Dimitrij
6. VIRANT Roman
7. MATEK Franc

8. KOS Breda
9. TILINGER Pavel

Komisija za oceno in odprodajo družbene lastnine

1. ČUBER Dušan
2. ŽAGAR Miro
3. ZEME Albina
4. AVSEC Jože
5. GRUM Rudi
6. ŽAGAR Miha
7. TOPLAK Ivan

Časopisni svet

1. MLINARIČ Anton
2. ZUPAN Drago
3. BALOH Marinka
4. VIRANT Roman
5. ŠKRLIN Danica
6. VIDNJEVIČ Dušanka
7. PIŽMOHT Bruno

Ancelj Janez
Kos Breda

Novosti iz keramike

HITRA RAST PORABE TEHNIČNE KERAMIKE

Po analizi ameriške firme "Chem. Systems" je vedno večji interes za izredno dovršeno tehnično keramiko, tako, da se predvideva uporaba v vrednosti 500 milijonov dolarjev na preko 1,5 milijarde dolarjev do leta 1995. Letni porast bo cca 13 %.

Največji potencialni porabnik tehnične keramike je proizvodnja delov za avtomobilske motorje, v bodočnosti pa bi se naj tehnična keramika uporabljala tudi za opremo procesa proizvodnje, orodij za rezanje kovin, vojaško opremo in izdelke za široko potrošnjo.

Japonska je vodilni proizvajalec v tej panogi s 50 % proizvodnje, ZDA so na drugem mestu s 35 %, Zahodna Evropa pa na tretjem mestu s 15 % proizvodnje.

STEKLENA KERAMIKA

Tehnična keramika in novi materiali iz stekla imajo izredne mehanske, tehnične in kemične lastnosti, obenem pa so tudi dober izolacijski material.

Steklena keramika se lahko mehansko obdeluje s struženjem, frezanjem, žaganjem, vrtanjem, poliranjem itd.

Po mehanski obdelavi ni potrebno obdelovati površino. S tem materialom se lahko proizvajajo cevi z zidovi debelimi do 0,1 mm.

SIMPOZIJ O OGLJIKOVH MATERIALIH

V lanskem letu je bil v Beogradu I. jugoslovanski simpozij o ogljikovih materialih. Na simpoziju je sodelovalo 80 strokovnjakov iz 31 industrijskih, znanstvenih in izobraževalnih organizacij.

Organizator je bil Institut za materiale "Boris Kidrič" – Vinča. Na simpoziju je bilo predstavljenih 25 del. Najzanimivejše je bilo predavanje profesorja E. Fitzerja iz Instituta za kemijsko tehnologijo iz Karlsruhea, ki je posredoval referat "Vlakna in ogljik".

Razvoj glinokopa v Blatuši

V našem glasilu sem v zadnjih letih že večkrat pisal o glini Blatuša. Vsi programi, obljube, ki so jih dajali v delovni organizaciji Rudar Zagreb OOUR Nemetali Topusko pa se niso uresničili. Glinokop ni bil pravilno voden, raziskave in ocenitev zalog niso bile realne. V lanskem letu je zaradi neresnega pristopa delovne organizacije Rudar in vodilnih delavcev, občina Vrgin most ustanovila novo delovno organizacijo Petrovac v katero se je priključila tudi OOUR Nemetali Topusko.

Delovna organizacija Petrovac je sestavljena iz delovnih enot:

1. Gradbeništvo (nizke gradnje, hidrogradnje, visoke gradnje, zaključna dela)
2. Proizvodnja gradbenega materiala (opeka, beton in betonski proizvodi, montažni elementi, kamnolom, pesek).
3. Rudarstvo (vatrostralne keramične glin, magnezit, kremenčevi peski, barit, geološke raziskave).
4. Transport in mehanizacija
5. Komunalna dejavnost.

Iz formacije teh delovnih enot spoznamo, da je delovna enota Rudarstvo v delovni organizaciji zelo pomembna. Vse zaloge glin na področju Petrove gore in obronkov so okoli 1.500.000 ton. V mineraloškem sestavu pa so v teh glinah naslednji minerali:

- kaolinit
- ilit
- kremen
- feldspat – živec
- montmorilonit
- vermikulit

Po kvaliteti so glin primerne za izdelovanje keramike, gradbene keramike, ploščic, ognjevarnih materialov in opeke. Nahajališča so izredno različna in le s pravilnim odkopom in mešanjem različnih kvalitet bodo dobili glin ustreznih

"INA – PETROKEMIJA" – KUTINA

Poleg umetnih gnojil proizvajajo v Kutini tudi aktivni bentonit.

Formula $Al_2O_3 \cdot 4SiO_2 \cdot 9N_2O$

Bentonit je močno nabrekajoča glina, uporabna za beljenje, za povečanje obstojnosti emulzij in kot polnilo.

Poleg 17 asortimanov, ki jih proizvaja INA Kutina, razširja proizvodni asortiman. Letno naredijo cca 4000 ton bentonita, pripravljajo pa proizvodnjo mešanice bentonita in monoamonij – fosfata, kot dodatek hrani za kokoši in svinje.

Po strokovni literaturi priredil Forto Turk

željenih lastnosti. Celo področje pa je razvojno ocenjeno kot zelo perspektivno.

V začetku marca je bil sklican na sedežu delovne organizacije Petrovac v Čemernici sestanek vseh zainteresiranih za glino. Prisostvovali so predstavniki iz naslednjih firm: Bedekovića, Jugokeramika, Vatrostalna – Busovača, Keramika – Mladenovac, Termoelement Izlake, Keramika – Krapina, Sanitarija – Strumica, Keramična industrija Liboje, predstavnik geološkega inštituta, Keramika – Uniona in predstavniki občine iz Vrgin mosta. Direktor je pojasnil situacijo pri eksploataciji glin, predstavnik geološkega inštituta pa je prikazal vse raziskave glin, rezerve in možnost izkoriščanja še drugih nemetalov. Ing. Hečimovičeva iz Razvoj – Jugokeramika pa je prezentirala vse analize, keramične lastnosti, barvo žganja in mineraloških sestav kompozita glin iz 17 vrtin. Raziskave so pokazale kje se bo začelo na novo odkrivati. Jalovine je cca 400.000 ton dobra glina pa se nahaja na globini od 17 do 30 metrov. V letošnjem letu bodo izkopali 35000 ton glin od tega 15000 ton za izvoz.

Kemična analiza takšne glin Blatuša pa je sledeča:

Kemični sestav:

Žaro izguba	6,42 %
SiO ₂ (Kremen)	64,46 %
Al ₂ O ₃	24,40 %
Fe ₂ O ₃	0,87 %
TiO ₂	0,83 %
CaO	1,26 %
MgO	0,20 %
K ₂	2,06 %
Na ₂ O	0,56 %

Mineraloški sestav:

Kvarc	30 – 35 %
Kaolinita	cca 20 %
Ilit	cca 17 %

Montmorilonit cca 15 %
 Feldspat cca 7 %
 Vodoupojnost na temperaturi 980°C 16,9
 1020°C 16,0
 1060°C 12,9
 Temperatura klinkeriranja 1155°C.
 Temperatura sintranja pa 1178°C, ognje-
 stalnost 1650°C.

V keramični industriji Liboje smo se odločili, da bomo še uporabljali glino Blatuša in smo zato tudi podpisali sporazum o nakupu 450 ton gline ustrezne kvalitete.

Delovni organizaciji Petrovac pa želimo, da bi uresničila zastavljene cilje in tako ugodila kupcem gline in da bi glinokop začel delati z modernimi stroji po načrtu geologov z bolj modernim in racionalnim izkoriščanjem zaloga.

TF

KNJIŽNICA

Z letošnjim letom je začela v naši tovarni delovati knjižnica (v razvojnem oddelku). Največji del njene literature predstavljajo knjige s področij keramike, kemije, matematike in fizike, v manjšem številu pa so zastopane tudi družboslovne vede. Poleg teh vsebuje knjižnica tudi precej različnih priročnikov in enciklopedij ter vezane letnike tujih časopisov in seveda Libojskega keramika. Ta dela so na voljo vsem zaposlenim.

Od meseca aprila naprej pa deluje naša knjižnica tudi kot izposojevališče matične knjižnice Žalec. Matična knjižnica nam vsak mesec pošlje v izposojlo določeno število knjig leposlovne literature; ta je na voljo vsem, ki jih zanima tudi tovrstno branje. Za izposojlo leposlovne literature

bo knjižnica odprta enkrat tedensko in sicer ob SREDAH OD 11h – 12h. Knjižnica je bila odprta 6. aprila 1988; za strokovno literaturo pa je odprta vsak dan ves delovni čas. Pristrčno vabljeni!

Romana Kostrevc

3 x 3

Rezultat ni težko izračunati. Ugotoviti prave številke, ki bodo kasneje izžrebane, to pa je že veliko težja naloga igralcev na srečo. Zadeți, ne z glavo v zid, ampak glavni dobitek. To je nekaj imenitnega.

Vendar, ali je glavni dobitek res glavni dobitek? Gledano z vidika posameznika, morda res; gledano z vidika družbe naravnane v prihodnost, pa to ni in ne more biti res. Prihodnost se ne gradi na sreči v vrtiljaku sanj plesočih kroglic s številkami. Prihodnost se gradi na žuljih, koristno prelitem znoju, ukrepah primernih času in kraju; pa tudi odrekanju v korist prihodnosti.

Čemu potem sploh omenjati "3 x 3". Samo zato in toliko, da vas opozorim na sodoben pristop organizacije teh iger. Takoj po žrebanju so znani vsi najpomembnejši podatki. Res lepa in učinkovita reklama za uporabo računalnikov.

Ali ste se morda kdaj vprašali ali v naši tovarni rabimo računalnik in zakaj ga še nimamo? Morda?

Računalnik ne bi rabili za spremljanje iger na srečo, ampak za sprejemanje pravočasnih in pravih poslovnih odločitev.

Vsi ki sodelujete v igrah na srečo, si za vsak primer še enkrat preberite zadnja stavka napisana v prvem odstavku.

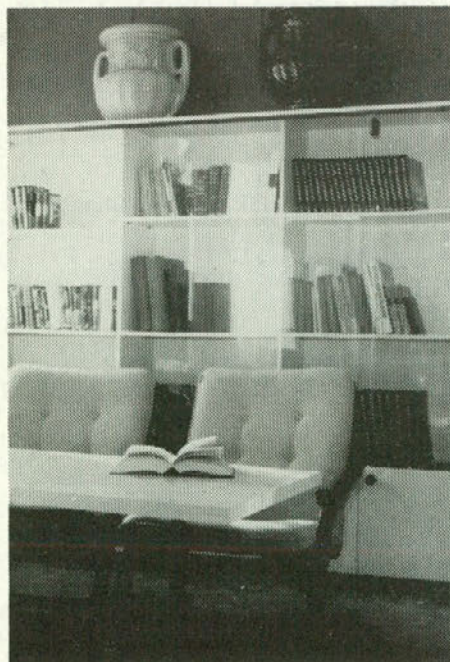
Matek F.

Predstavljamo vam: trojčice Šmintič

TEREZA

Rojena je bila 14. 4. 1964 v Cvetlinu Trakoščani SR Hrvatska, kjer je tudi živela in odraščala. Osnovno šolo je obiskovala v rodnem mestu. Oče in mama sta bila kmečka delavca in v družini je bilo 15 otrok. Petero otrok je odšlo od doma in si ustvarilo svoje družine v Sloveniji, ostali pa so še doma.

Svoj rodni dom je Terezija zelo kmalu zapustila in se ustalila v Sloveniji. Tu si je tudi ustvarila družino, ima namreč sina, kateri obiskuje prvi razred osnovne šole. Preden se je Terezija leta 1979 zaposlila v KIL, je delala kot natakara v upokojens-

kem domu. O svojem prvem delu, ki ga je opravljala pravil, da je bilo zelo naporno, saj je bila večino dneva v službi in zelo malo prosta, sedaj, ko dela v Keramični je bolj zadovoljna in pravi, da ne bi več opravljala dela natakariče. O odnosih v oddelku pravi, da so še kar dobri, da se ne prepirajo delavci med sabo, čeprav je včasih tudi težko. Tereza si je spletla lastno gnezdo. Živi v bloku, skupaj s svojo družinico, katero sestavljata še poleg nje sin in oče njenega otroka.

Terezija je privabila za seboj še svoji dve sestri Ivanko in Katarino, kateri delata v oddelku loščilnica in sta ostali pri Terezi tako dolgo, da sta si ustvarili lasten dom in družino. Vse tri sestre so tako navezane druga na drugo, da si ne morejo predstavljati, kako bi bilo, če bi se razšle.

Ivanka, Tereza

IVANKA

Rojena je bila 14. 4. 1964 (je del trojčic). Zanimivo je to, da je tudi postala natakariča po končanem šolanju.

Tudi Ivanka je imela podobno pot, kakor njeni sestri. Nekaj časa je živela pri Terezi, nato se je osamosvojila in si našla svoj dom in ustvarila lastno družinsko življenje. Za razliko od ostalih dveh sestra, Ivanka še nima otrok, pa tudi za to še pride čas.

Vse tri so se lepo živjele v okolje, naučile so se jezika in prevzele vse navade in običaje. Skratka prilagodile so se okolju v katerem živijo in postale del tega.

Vsaka po svoje se je bila za obstoj, vendar so v slogi premagale vse težave in krize.

KATARINA

Rojena je bila 14. 4. 1964 isto kot njena sestra. V Slovenijo pa je prišla leta 1981, kjer je tudi ona našla svoj drugi dom.

Tudi Katarina je bila natakariča in sicer v Zagrebu. 6. novembra se je zaposlila v Keramični industriji Liboje in tu ostala. Nekaj časa je preživela pri sestri Terezi, tora kmalu si je tudi ona spletla svoje gnezdo in si ustvarila družino. Ima hčerko, staro štiri leta in dom pri Kosu.

Srečno trojčice!

Vanja Mavrek

Rubrika predstavljamo vam:

10 vprašanj za tovarišico Selič Amalijo

Ponovno je na vrsti naša in vaša rubrika. Žreb je določil tovarišico, katera dela pri nas že dolga leta in sicer v oddelku Strugarna, to je tov. Selič Amalija.

Imenovano tovarišico sem povabila na razgovor in ji postavila natanko 10 vprašanj:

1. Kdaj ste rojeni?
2. Vaši spomini na otroška leta?
3. Kakšen prijeten dogodek iz otroških let?
4. Šolska leta?
5. Prva zaposlitev?
6. Ali ste zadovoljni s svojim delom, ali bi se kdaj odločili drugače?
7. Posebne želje?

8. Počutje v oddelku?

9. Kaj se je po njenem mnenju izboljšalo in olajšalo (njeno delo)?

10. Hobi v prostem času?

Vprašanja so bila pripravljena, da bi pogovor lažje stekel, toda mislim, da je najin klepet ob kavici bil bolj spontan in sproščen. Tov. Selič Malči mi je povedala marsikaj zanimivega in mnogo od tega sem tudi zapisala.

"Rodila sem se 19. junija 1944 leta v Celju, v zelo številni družini, saj nas je bilo vsega skupaj 10 otrok in od teh je bilo naključje, da sem bila ravno jaz najmlajša. Oče je bil rudar, mati pa je gospodinja in nas vzgajala. Čeprav sem bolj skromno odraščala, pa ne morem in ne smem trditi, da sem trpela pomanjkanje. Končala sem sedem razredov osnovne šole, vendar nisem imela interesa in želje, da bi se izobraževala naprej. 1963. leta sem se poročila in si ustvarila skromen dom. Imam 2 otroka, zdaj že odrasla. Zanju sem sama skrbela, saj sem 1978. leta postala vdova. Težko sem delala, da sem lahko preživela svoje otroke, danes imam že vnuke in sem zelo zadovoljna. Mnogim stvarim sem se morala odreči, toda bila sem dovolj vztrajna, da sem opravila izpit za avto in velikokrat popeljala svoje otroke na različne izlete.

Svojim otrokom sem veliko nudila tako, da nista trpela pomanjkanja. In morda prav zaradi tega, se moja otroka rada vračata k meni, pa tudi vnučka se vedno veselita obiska pri svoji stari mami."

"Vprašali ste me o moji prvi zaposlitvi. Moram vam povedati, da sem se zaposlila že leta 1961 in sicer 11. 11. torej imam skupno že 27 let delovne dobe. Vsa leta sem delala v odd. Strugarna in osebno sem mnenja, da bi ne želela delati v drugem oddelku. Skorajda vsa leta delam na sušilnici št. 6, kjer se oblikujejo sklede. Delo je zelo težko, vendar sem se ga privadila in ga ne bi menjala. Danes se je delo precej izboljšalo, ker je tov. Avsec izumil stružnico, katera je olajšala delo. Če bi primerjala delo prej in zdaj, lahko rečem, da je do manjših sprememb sicer prišlo, najbolj pa se je izboljšala kvaliteta skled. Kaj naj še rečem, mislim, da bo vse v redu, če mi bo zdravje dopuščalo, da opravim svoje delo do konca (do upokojitve). Z zadovoljnimi bom, da sem svoje poslanstvo dobro opravila. Moje mnenje o mladini je dobro, kajti mladi danes so že osvobodjeni nekaterih starih nazorov in se zelo hitro vključijo v tempo dela in življenja."

"Moje aktivnosti so vezane na sodelovanje v CZ in članstvo v DS. V prostem času, tega pa nimam na pretek, saj imam manjšo kmetijo, pa se tudi rada zabavam, saj je tudi to del življenja mar ne." Čas za pogovor se je iztekel, zahvalila sem se tov. Seličevi za sodelovanje in se poslovila.

Vanja Mavrek

Alkoholizem v organizacijah združenega dela

Še v časih ko so se naši predniki vozili samo z vozmi, ali bolj imenitnimi kočijami, so vedeli povedati, da je voznik kočije slepo vozil, ali kot so hudomušno dejali, da je konj bolj pameten od človeka in da pijane voznika pogosto srečno pripelje domov, če je tak pijanec na vozu zaspal. Z novimi pridobitvami modernega življenja, z večjo hitrostjo vozil, pa je nevarnost nesreč večja. Kar smešno se nam zdi, ko prebiramo časopise iz začetka tega stoletja, ko piše da so vozniki, ki so vozili s hitrostjo trideset kilometrov na uro povzročili nesrečo. Pri predpisih, ki veljajo danes, se vozniki pogosto sprašujejo, čemu takšne omejitve hitrosti.

Morda sem pri opisu delovanja alkohola premalo poudaril, da že v majhnih količinah pri človeku popušča koncentracija in zbranost pri delu. To popušanje se izraža s korajžo. Vemo, da prej ponižni in šlevasti človek postane pogumen po dveh kozarčkih. Copata pa se pred prijatelji usti, kako bo ženi doma že pokazal. Le malo kdo ve, kako to doma dejansko izgleda. Stvar, ki je zelo pomembna pri delu z nevarnimi stroji, pa je reakcija ob določenih nevarnosti. Temu, tudi rečemo reakcijski čas. To je čas, ki preteče od pojava nevarnosti, do reakcije delavca. Pri treznemu človeku je ta čas mnogo krajši kot pri človeku pod vplivom alkohola.

Mimogrede naj povemo, kako vpliva alkohol tudi pri nekaterih vodilnih delavcih. Zdi se, da ne moremo nič sklepati še manj skleniti, da ne more biti nobene pogodbe, če ta pogodba ni potrjena s pijačo. Vendar o tem ne govorimo kaj mnogo. In če sklepajo pogodbe že močno "potrjeni" potem so pogodbe marsikdaj dokaj nenaadne. Vemo tudi za primere, ko so pri kupčiji hoteli tega ali onega spraviti pod mizo zato, da bi podpisal pogodbo. Vendar stari mački vedo tudi za take navade in se izogibajo pijači pred podpisom. Potem pa ...

Ne bi prepisoval števila poškodb na delu, ne posledic teh poškodb, pač pa bi ponovno poskušal ovreči trditve tistih, ki vztrajno trdijo, da je človek bolj močan, če kaj popije.

Odsotnost z dela zaradi uživanja alkohola je težko dokazati in še težje analizirati. Povsem logično pa je, da ima alkohol velik vpliv na delovno sposobnost delavcev, pa če gre za kronični alkoholizem ali za akutni alkoholizem. Pogosto delavci uživajo alkohol pred delom, pa tudi med delom, vendar to niso velike količine, saj vedo, da bi jih odstranili z dela, če bi jim dokazali, da so na delu vinjeni. Te male količine okolica navadno niti ne opazi. Ven-

dar so te majhne količine alkohola v telesu krive za slabšanje nekaterih sila pomembnih dejavnosti, ki jih potrebuje delavec, da lahko dobro opravi svoje delo. Seveda pa je enak učinek alkohola, ko je delavec pred delom oziroma prejšnji večer užival velike količine alkohola, zdi pa se da je na delu trezen.

Dokazano je, da pri majhnih količinah alkohola slabijo delovanja čutil, delavec se hitreje utruja, manjše je zanimanje za delo, svoje delo opravi površno, kritizira vseprek, zapušča delovno mesto in hodi po tovarni oziroma drugih stranskih prostorih, njegovo razpoloženje se naglo menja, s sodelavci in nadrejenimi je v konfliktu.

Dokazano je tudi, da je storilnost alkoholičarja manjša že v manjši življenjski dobi in da izgubi delovno storilnost 10 let prej kot nealkoholik.

P. K.

O kajenju nekoliko drugače

Kajenje cigaret škoduje zdravju in povzroča pljučnega raka, obolenja srca, bronhitis, emfizem in še ...

Verjeli ali ne ...

Da kajenje cigaret povzroča raka na pljučih in je hkrati pomemben razlog za večjo umrljivost med kadilci, je znana stvar. Tega pa ne verjamejo ali nočejo verjeti samo kadilci in tisti, ki od tobaka živijo. Trditve, da je rak na pljučih vzročno povezan s kajenjem cigaret, ni nastala čez noč, prav gotovo pa ne v glavah "fanatikov", ki se borijo s cigaretami. Na misel o vzročni povezanosti obeh pojavov so znanstveniki prišli šele po dolgoletnih študijah. Zanimivo je namreč naslednje:

Na začetku 20. stoletja je bil rak na pljučih zelo redka bolezen, celo študentje medicine so ga poznali le iz opisov v učbenikih. Danes pa je že tako pogosten, da upravičeno govorimo o pravi epidemiji. Razlage za tako silovit porast so iskali v novem načinu življenja, novih tehnoloških procesih, vse večji porabi sintetičnih snovi, insekticidih, onesnaženem okolju, skratka v vsem, kar je bilo v zadnjem času novega. Iskali so tisto "nekaj" česar ni bilo, ko ni bilo raka na pljučih, sedaj pa mora biti prav tistega "nekaj" zelo veliko, ker je veliko tudi raka na pljučih in so tisto "nekaj" našli.

V začetku stoletja so ljudje pokadili malo cigaret, večino tobaka so pokadili v obliki cigar, v pipah, pa še z žvečenjem in njuhanjem. Vsega pol procenta tobaka so predelali v cigarete! Danes je predelava

postavljena na glavo. Večino tobaka predelajo v cigarete, potrošnja cigaret pa presega že več bilijonov cigaret na leto.

Z raziskavami do resnice:

Negotovost ali je cigareta resnično vzrok za raka na pljučih je napotila strokovnjake, da so se lotili velike raziskave. V Evropi in zlasti v ZDA so začeli sistematično opazovati milijone ljudi, mlade in stare, moške in ženske, zdrave in bolne, kadilce in nekadilce. Po več letih opazovanja njihove obolevnosti in umrljivosti so ugotovili:

– umrljivost med kadilci je večja kot med nekadilci

– s številom pokajenih cigaret se večja tudi umrljivost

– kadilci pipe in cigar umirajo manj kot kadilci cigaret

– kadilci v večji meri obolevajo za rakom na pljučih in boleznimi srca ter ožilja kakor pa nekadilci.

Ugotovitve so bile porazne, vendar pa strokovnjaki za tako stanje še niso naprtili krivde cigaretam, hoteli so trdnješe dokazati. Našli so jih pri poskusnih živalih: živali, ki so vdihovale cigaretni dim, so zbolele za rakom na pljučih.

60.000 angleških zdravnikov

Pa jim tudi ta dokaz še ni bil dovolj, potrebovali so dokaze na ljudeh. 60.000 angleških zdravnikov se je odločilo za poizkus. Večina jih je kajenje opustila, drugi pa so si izbrali blažje oblike kajenja: pipo, cigare, filter cigarete, cigarete z manj nikotina ipd. In zgodilo se je, kar so na tihem upali: **obolevnost za rakom na pljučih in umrljivost sta začeli upadati!** Manj pri tistih, ki so izbrali samo blažjo obliko **sta začeli upadati!** Manj pri tistih, ki so izbrali samo blažjo obliko kajenja, bolj pri tistih, ki so kajenje povsem opustili!

Teh 60.000 angleških zdravnikov je trenutno edina skupina ljudi na svetu, pri katerih se je linija pljučnega raka obrnila navzdol, medtem to pri vseh drugih nezadržno raste in ji ni videti vrha.

Kriva je!

Raziskovalci so s prstom pokazali na cigareto in jo obdolžili kot povzročiteljico raka na pljučih ter čezmerne umrljivosti. O zgolj slučajni povezanosti med cigareto in rakom na pljučih ne moremo več govoriti. Kdor ostaja pri tej misli, hodi po nadvse tvegani poti.

ZDRAVJE NI SAMO PRAVICA, ZDRAVJE JE TUDI DOLŽNOST!

Zdravje ni človekova osebna zadeva. Škoda, ki jo človekovemu zdravju povzroča kajenje cigaret, je dokazana neizpodbitno, zato moramo odnos kadilcev do zdravja postaviti v najbolj žarko luč. Gre za pomembno načelo, ki bi ga kadilci morali upoštevati: **zdravje ni kadilčeva osebna zadeva, zato tudi kajenja ne moremo**

opravičevati s privatno zadevo niti ne s tem, da kadimo za svoj denar in še zlasti ne, da s svojim bronhitisom, emfizmom ali celo rakom na pljučih ne ogrozimo, ker te bolezni niso nalezljive.

Gre za načelo, da nihče nima pravice zapravljeti svojega zdravja in še menj ogroziti zdravja drugih, ne s kajenjem in ne kako drugače.

Stališča moramo spremeniti

Kadilci tega načela ne priznavajo! S kajenjem si dosledno kvarijo svoje zdravje, hkrati pa od družbe pričakujejo in zahtevajo, da jim bo izgubljeno zdravje vrnila. Morda jim ga do neke mere zares lahko vrne, nikoli pa ne more nadomestiti izgubljenih ur, ki jih kadilci presedijo v čakalnicah pred ambulantami, v bolniških posteljah in na bolniških dopustih.

Stotisoč izgubljenih delovnih dni

Te ure pomenijo stotisoče izgubljenih delovnih dni, ter temu ustrezno manjšo proizvodnjo. Kaj neki je v kadilcih takega, da si smejo privoščiti tolikšno zapravljanje delovnega časa in tolikšen izpad proizvodnje.

To, spoštovani kadilci, je druga plat kadilske medalje!

Gre torej za odnos do zdravja in odnos do dela. Resnični samoupravljavci in lastniki proizvodnih sredstev se pokažejo tudi, kadar gre za zdravje, zato si zapišimo med svoja življenjska gesla še naslednje:

BITI ZDRAV JE ČLOVEKOVA PRAVICA, OSTATI ZDRAV PA JE NJEGOVA DOLŽNOST.

Če je pri tem treba žrtvovati komaj gram težko cigareto, jo bomo v korist zdravja pač žrtvovali.

Opomba:

Članek "O KAJENJU NEKOLIKO DRUGAČE" je ob tednu boja proti kajenju izdal RK Slovenije. Občinski odbor Žalec v sodelovanju z Zdravstvenim centrom Celje, TOZD Zdravstveni dom Žalec v lanskem letu. Članek ni v svoji aktualnosti ničesar izgubil. Upam da se z menoj strinjate vsaj nekadilci.

M. F.

Upokojili so se:

RIHTER JOŽEFA

Pepca se je zaposlila v naši tovarni 1. 10. 1951. Najprej je nekaj mesecev delala pri pečeh in v razvrščevalnici, nato pa vse do letošnjega leta v livarni.

V livarni je včasih delo potekalo tako, da je bilo treba najprej vlivati, potem pa je vsaka delavka tudi očistila vse svoje izdelke in nihče se ni mogel zgovarjati, da so izdelki slabo vlti. Tak način dela je bil po svoje dober, ker je združeval stoječe in sedeče delo in s tem tudi zmanjševal možnost raznih telesnih okvar, zahteval pa je več delovnega prostora, ki pa ga je v tovarni vedno primanjkovalo. Vsaka nova delavka je najprej delala skupaj s starejšo delavko, ki jo je učila in opozarjala na napake in šele, ko je bila sposobna za samostojno delo, je pričela delati po normi.

Tudi mojstri so se več ukvarjali z novimi delavkami in jih poučevali. Pri vlivanju in čiščenju se je nekoč napravilo manj, ker je bila večina delovnega časa porabljena za prenos modelov k pečem, kjer so se sušili, treba je bilo nositi livno maso v oddelek, skratka samo nosilo se je gor in dol, česar sedaj ni v več.

ŠKRLIN HEDA

Marsikdo ne ve, da je Heda prava Libočanka, ki se je rodila v "STARI FABRIKI", sedaj Mlinaričevi vili. Pisala se je Zupanc in tudi njen oče je delal pri nas. Kmalu po poroki sta z možem odšla v Zagreb, kjer sta si pričela graditi hišo, toda ko ji je zbolela mama, se je vrnila v Liboje prodala hišo v Zagrebu in kupila staro hišo, ki je bila potrebna prenove, kar jima je z možem z leti tudi uspelo.

V naši tovarni je pričela delati 1974. leta, ko smo še glazirali ploščice. Tu je opravljala delo pri glazirnem traku, dokler ni začela bolehati na hrbtenici. Bila je trikrat v bolnici in na okrevanju v Dobrni. Kadar se ji je zdravje izboljšalo, je delala kot spremljevalka na dvigalu, dokler ni bila letos invalidsko upokojena.

jala delo pri glazirnem traku, dokler ni začela bolehati na hrbtenici. Bila je trikrat v bolnici in na okrevanju v Dobrni. Kadar se ji je zdravje izboljšalo, je delala kot spremljevalka na dvigalu, dokler ni bila letos invalidsko upokojena.

KOLAR SILVA

Silva je doma iz družine, ki je že dva rodova nazaj delala v naši tovarni, kajti tako njena mati, kot Silvina stara mama sta bili naši delavki.

Ko je bila Silva še otrok, je stari mami nosila kosilo v tovarno, kajti včasih so delali tudi po dvanajst ur, zgodilo pa se je tudi, da je ostala stara mama brez kosila, če je Silva razlila hrano iz kanglice.

17. 7. 1951 se je zaposlila v razvrščevalnici, kasneje pa v pakirnici, kjer je delala vse do letos. Rada se spominja zabavnih dogodkov, ki so jih v času, ko niti malice ni bilo v tovarni, še tako potrebovali, da se je vzdržalo v tistih težkih letih. Ko so bile peči še na generatorski plin, je bil preko dvorišča položen jamski tir, po katerem so vozili s "HUNTI" leš iz tovarne in zgodilo se je, da je tak "HUNT" dobil preveliko hitrost, ki so jo dekleta pospremila z vpitjem. K Vodovnik so hodili po jabolčnik in prav tako kot sedaj, se je bilo treba paziti, da te niso videle kakšne nepoklicane oči.

Silva rada potuje in sedaj, ko ji ne bo treba hoditi več v službo, se bo lahko udeležila še več izletov, čeprav ji je doma v Poranah še najbolj všeč.

LOPERT ANA

Ančka je doma iz Slovenje, vasi pri Ptujju in trdi, da ni čebularka, čeprav ima čebulo rada, posebno z mesom. Po končani šoli je nekaj časa delala v Mariborski tekstilni

tovarni. 1958. leta se je preselila v Gotovlje in šest let je bila zaradi otrok doma, potem pa se je pričela voziti v Liboje na delo. V loščilnici ji je bilo najbolj všeč, čeprav je bilo delo takrat težko, posebej so bile težke šamotne kapice polne krožnikov. Večkrat je pomagala tudi pri praznjenju okroglih peči, v strugarni pa je delala tri leta.

Ko je splošno kadrovski sektor rabil novo delavko, se je javila na razpis za delovno mesto olepševalnega tehnika in ker je ustrezala vsem pogojem, je bila tudi sprejeta.

To delo je s kolegico Milko izmenoma opravljala vse do upokojitve. Urejala je pisarne, najtežje pa je bilo olepšati moške garderobe in sanitarije, saj so nekateri uporabniki prav tu kazali svoje divjaštvo in nizko kulturno raven. Pred leti sta se z možem odločila, da si postavita vikend v Kicarju pri Ptujju, ki sta ga že skoraj dokončala in tam bosta uživala penzijo in gobja vinsko trto (pa malo čebulčeka).

Strokovna ekskurzija ali "seja malo drugače"

Z razpisom volitev za mandatno obdobje 1988-1990, je potekel mandat dosedanjim članom delavskih svetov, zato je bil na zadnji seji podan predlog za organizacijo strokovne ekskurzije. Za organizacijo leto je bila določena tri-članska komisija, ki se je odločila, da si tokrat ogledamo proizvodnjo zdravil in kozmetike v "KRKI" Novo mesto.

Na pot smo se odpravili 19/3-1988 z Izletnikovim avtobusom. Šofer Jože nas je zaradi svojega osebnega praznika že v avtobusu posebno pogostil. Vožnja je potekala v prijetnem vzdušju do Krškega, kjer smo se ustavili na "prvi kavici".

Pot smo nadaljevali proti Dolenjski, kjer smo se "mimogrede" ustavili še v kartuzijskem samostanu "Pleterje", kjer se za mogočnim obzidjem obdanim s tišino, odvija življenje kartuzijskih menikov s celega sveta, ki so se iz različnih vzrokov odločili za to "samotarsko" življenje. Ker je vstop ženskemu spolu prepovedan in da ne bi delali razlik, so nam življenje menihov prikazali kar na filmu.

Po opravljenih nakupih spominkov, zdravilnih zelišč in znamenite pleterske viljamovke, smo pot nadaljevali v "KRKO", kjer so nas lepo sprejeli in pogostili s sendviči, sokom in kavo, nakar nam je tov. Boris Česen po krajšem uvodu zavrtel film o tej tovarni, v katero zaradi specifičnosti proizvodnje zdravil, ni dovoljen obisk.

Zametek DO KRKA je bil leta 1954, ko je bilo zaposlenih vsega 9 delavcev. V strmem tridesetletnem vzponu se je "KRKA" razvila v najuspešnejšo DO med farmacevtskimi proizvajalci in danes zaposluje 4100 delavcev. V svojem sestavu ima 11 TOZD in DSSD z naslednjo dejavnostjo:

TOZD Zdravila

proizvodnja zdravil za humano in veterinarsko uporabo

TOZD ISIS

proizvodnja zdravil in dietetičnih pripravkov, vitaminsko mineralnih napitkov, bonbonov itd.

TOZD Biokemija

proizvodnja farmacevtskih in kemičnih surovin, pretežno namenjenih za izvoz

TOZD Kozmetika

proizvodnja kozmetičnih izdelkov

TOZD Zelišča

predelovanje zdravilnih zelišč in drugih naravnih plodov ter proizvodnja nekaterih izdelkov za široko uporabo (osvežilni napitki, vitaminski preparati, različna mazila, sirupi itd).

TOZD Izolacije

zdraviliške in gostinske storitve, medicinska rehabilitacija (opravljanje dejavnosti naravnih zdravilišč) in gostinske storitve

TOZD Hotel grad Otočec

gostinska turistična dejavnost (hotel, grad, restavracija, bungalovi, motel in kamp)

TOZD Inštitut

opravlja raziskovalno-razvojne storitve v gospodarskih dejavnostih in kontrolo kakovosti ter količine blaga za vse proizvodnje temeljne organizacije

TOZD Tehnoservis

opravlja in organizira vzdrževanje, oskrbuje energetske vire in skrbi za varstvo okolja

TOZD Marketing

trgovanje s farmacevtskimi izdelki, prodaja končnih izdelkov proizvodnih temeljnih organizacij, skrb za nabavo reprodukcijskega materiala za proizvodne temeljne organizacije, organizira skladiščenje in transport

Delovna skupnost skupnih dejavnosti (DSSD)

vrsta del, ki jih opravlja delovna skupnost.

Zelo močno ima razvito raziskovalno dejavnost, saj so dosedaj patentirali okrog 400 patentov in zaščitili 120 izumov, zanje pa ima podeljenih okrog 230 patentov v svetu in doma.

KRKA je tudi zelo uspešen izvoznik.

Največja izvozna postavka so farmacevtski izdelki po tehnologijah, ki jih je delno razvila v svojem inštitutu ali s sodelovanjem tujih partnerjev. Druga pomembna postavka Krkinega izvoza so lastne surovine za uporabo v farmacevtski industriji in proizvodnji močnih krmil.

Po ogledu filma, smo se napotili še na ogled okolice tovarne, da pa ne bi šli domov lačni, smo se ustavili še v gostišču "Pri Pavlinu", kjer smo ob dobrem kosilu zapeli še nekaj pesmi in se v veselem razpoloženju napotili proti domu.

N. G.

- Sprejem novih članov
- Problematika inovatostva v DO

4. JUNIJ - JULIJ

Obračunavanje polletnega obračuna

- Tekoča dogajanja

5. SEPTEMBER - OKTOBER

- Medsebojni odnosi v DO
- Tekoča problematika

6. OKTOBER - NOVEMBER

Obračunavanje 9-mesečnih rezultatov poslovanja

- Ocena delovanja članov ZK v samoupravnih organih

- Razvojni načrti DO in perspektive

7. DECEMBER - JANUAR

Ocenitev uresničevanja stabilizacijskega programa

- Poročilo o prodaji in izvoznih prizadevanjih

- Ocena delovanja vodstvenih delavcev

- Plan gospodarjenja za leto 1989.

Naš program dela bo uspešno realiziran z delom vsakega posameznega delavca v delovni organizaciji, zlasti pa z vzglednim in prizadevnim delom vseh članov zveze komunistov.

Bodočnost je v naših rokah.

M. K.

Programska volilna konferenca zveze komunistov KIL

Po reorganizaciji delovne organizacije iz TOZD v enovito delovno organizacijo so sledile tudi spremembe na samoupravnem področju, kot tudi na družbenem in političnem področju. Tako je iz dveh osnovnih organizacij nastala ena OO ZK.

Na programsko volilni konferenci, ki je bila v mesecu januarju, smo izvršili pregled dela obeh osnovnih organizacij ZK, ocenili družbenopolitične in gospodarske razmere v delovni organizaciji s poudarkom na težavah, ki so nas pestile v letu 1987. Če omenim samo nekatere: pogoste okvare na angleški liniji - remont, v prvi polovici leta smo se še temeljito ubadali s težavami na glazirnih linijah, v oddelku gmote s filter stiskalnico in vakuum gnetilcem in še bi lahko naštevali.

Zelo veliko ali bolj konkretno, na vsakem sestanku smo razpravljali o zmanjšanju loma, delovni in tehnološki disciplini, vendar bistvenih premikov v tej smeri nismo dosegli, še vedno beležimo previsoke procente. Nadalje smo razčiščevali medsebojne odnose, razpravljali o iztopih nekaterih članov ZK; predvsem zaradi nezainteresiranosti, prevelike članarine itd.

Izvolili smo novo vodstvo, ter sprejeli program dela za leto 1988, katerega realizacijo boste lahko spremljali, tako kot dosedaj z objavljenimi zapisniki naših sej na razglasni deski.

V tem mandatnem obdobju bo osnovno organizacijo usmerjalo naslednje partijsko vodstvo:

1. KRŽNIK Konrad - sekretar
2. VIRANT Roman - namestnik sekretarja
3. VIDEČ Lidija - referent za idejno politično delo
4. ŽERJAV Danica - evidentičar
5. MAKSIČ Sonja - zapisnikar
6. GODLER Borut - delegat I. akcijske skupine
7. VIDEČ Marija - delegat II. akcijske skupine
8. PAVLIČ Peter - delegat III. akcijske skupine
9. KVEDER Leonida - delegat IV. akcijske skupine
10. BALOH Istok - delegat V. akcijske skupine
11. MLINARIČ Anton - delegat VI. akcijske skupine

Vodstvo si je zadalo, da ga bo realiziralo naslednji program dela:

1. JANUAR - FEBRUAR

- Plan gospodarjenja za leto 1988
- Obračunavanje zaključnega računa za leto 1988
- Obračunavanje uresničevanja stabilizacijskega programa

2. MAREC - APRIL

- Kadrovanje novih članov
- Obračunavanje tromesečnega obračuna poslovanja
- Tekoča dogajanja doma in v svetu

3. MAJ

- Obračunavanje zadev s področja SLO in DS

Investicije v letu 1988

Po večjem vlaganju v letu 1986, ko smo zgradili biskvitno peč, je leto 1987 prineslo le manjše novosti v proizvodnji, kjer smo uvedli brizgalne linije, pnevmatske stružnice za sklode, drobilec gline v gmoti, ter sušilnico za grafitne brikete, se v letošnjem letu ponovno obetajo posodobitve.

Vsled zadovoljivih izvoznih rezultatov, mogoče nekaj slabše domače prodaje, smo si zastavili nabavo novih strojev, uvedbo zemeljskega plina in uporabe manjših računalnikov, ter izpeljavo raznih izboljšav, za katere je vedno dovolj predlogov, vendar manj možnosti za izvedbo, zaradi zasedenosti delavnic.

Strugarna je ob lastni izdelavi pnevmatskih stružnic in menjavi avtomatov v letu 1984, bila deležna posodobitve že pred 10. leti z angleško linijo. Zaradi dobre prodaje skodelic in potrebne zamenjave sušilnic bomo letos 5. avtomat in 5. sušilnico za lončke, zamenjali z dvema novima "angleškima linijama". Zmogljivost pri lončkih bomo tako povečali za dvainpolkrat, z manjšim številom delavcev, ki jih še kako potrebujemo na drugih delovnih mestih v strugarni.

Ob prehodu na pnevmatske stružnice za sklode, ter trdo maso so v strugarni II.

ostale nerešene sušilnice, za sklede kot za stiskalnice za pladnje. Z dvema novima sušilnicama za sklede v liniji bi zmanjšali število modelov v uporabi, kakor tudi nekoliko večjo kapaciteto. Prva sušilnica bo osušila sklede v modelu le toliko, da jo je možno očistiti in prestaviti v drugo sušilnico, ki jo bo osušila dokončno za na trak.

Pri stiskalnici za pladnje bo sušilnica omogočila delo v dveh izmenah. Vendar ta sušilnica zaradi dolgih dobavnih rokov ter tehnoloških zahtev, ki jih šele ugotovljamo ne bo v programu do konca leta.

Livarna bo s končanjem transportnega traku, pridobila predvsem na neevidentiranem lomu. S povečanjem nekaterih livarniških miz smo nekaj pridobili, vendar ne dovolj in bo v naprej potrebno še povečati in posodobiti oddelek s hitrejšim sušenjem izdelkov.

Pri pečeh bomo uvedli zemeljski plin, ki je že v rumeni postaji za regulacijo in merjenje na plinski postaji. Z zemeljskim plinom ne bomo toliko prihranili, je pa kvalitetnejši, bolj čist, ter zanesljiv v dobavah, kar danes dosti pomeni.

Loščilnica bo ob vseh razširitvah dobila še manjše linije za enkratni brizg, ter loščenje in brisanje nožic na traku kot poizkus. Razvrščevalnica, pakirnica in skladišče gotovih izdelkov, bodo s problemom večjih zalog, ki se je pokazal koncem leta 1987, morale počakati na naslednje leto.

V oddelku grafita bodo le manjše izboljšave na pripravi mase, ker je vsled zastoja prodaje večje investiranje neuresničljivo.

Računalnike v Keramični industriji Liboje, bomo uvedli z uporabo v finančnem računovodstvu, skladiščnem poslovanju in obračunu osebnih dohodkov, s ciljem, da si sestavimo podlago za dober pregled nad proizvodnjo in finančnim stanjem v delovni organizaciji. Zaradi vse obsežnejših naročil po asortimanu za izvoz, ter vseh rokovnih zahtev je planiranje in spremljanje proizvodnje v pripravi dela in oddelkih vse težje, kar je možno izboljšati le z boljšim pregledom, enako je tudi na področju komercialne. Ob naši inflaciji denarni posli ravno tako zahtevajo vse hitrejša ukrepanja. Vse te podatke je možno z računalnikom samo hitreje urediti, ukrepanje je še vedno v rokah človeka, ki sedi pred računalnikom. Pričeli bomo z osebnimi računalniki, ki bodo v začetku delali vsak zase, a se kasneje z dopolnitvami lahko povežejo v večji sistem, ki omogoča hitri dostop do raznih podatkov.

O vseh investicijah je potrebno govoriti kot o planu, a z normalno proizvodnjo in brez večjih pretresov ob letošnjih še neznanih ukrepih iz državne kot republiških strani, jih bo moč izpeljati.

Bauer Leon

Občni zbor osnovne organizacije sindikata Keramične industrije Liboje

30. januarja 1988 smo se delavci KIL zbrali na letnem občnem zboru IO tozdov in DSSS ter konference OOS. Našemu vabilu sta se odzvala tudi predsednik OSS Žalec tov. Ivan Vodlan in predsednik OOS LIKO Liboje tov. Branko Velečič. Kot je že tradicija, so nam tudi letos libojski svobodaši pripravili kratek kulturni program, kjer so se predstavile vse sekcije društva in s tem izkoristile priliko, da se vsaj delno oddolžijo delavcem KIL za njihovo vsestransko nesebično pomoč.

Po tem veselem uvodu je tov. Turk podal poročilo o delu sindikata za preteklo leto. Težak položaj gospodarstva v Jugoslaviji smo občutili tudi mi, zaposleni v KIL. Nova zakonodaja, interventni zakoni in ukrepi ter še ostali problemi, ki so se občasno pojavljali v proizvodnji, vse to je vplivalo na stagnacijo osebnih dohodkov. Pri vsem tem nam ostaja le to, da še bolj poprimemo za delo in s čim manjšimi stroški poslovanja dosežemo večjo proizvodnjo. Glavni nosilec sindikalnih aktivnosti v naši DO je bila konferenca sindikata. IO so ji bili v pomoč pri reševanju problemov, ki so se pojavljali v ožjih sredinah oz. tozdih. Da je bil delovni čas čim racionalneje izkoriščen, smo se v zadnjem mandatu posluževali skupnih sestankov in tudi skupno reševali določene probleme.

Sindikat je sproti sledil stanju proizvodnje in prodaje, spremljal rezultate poslovanja ter sodeloval pri obravnavanju periodičnih obračunov in zaključnega računa. Ena izmed stalnih nalog sindikata je bilo tudi spremljanje osebnih dohodkov. Kljub temu, da kritičnih primerov še ni bilo, pa zaradi omejevanja izplačil niso več dohajali rasti življenjskih stroškov.

Sindikat je tudi skrbel za organizacijo kulturnih prireditev ob praznikih kot so: 8. marec, 1. maj, 29. november, občni zbor, srečanje upokojencev in podobno. Pri tem so nam bile v veliko pomoč sekcije DPD Svobode ter malčki iz vrta Liboje. Zelo pa se je pod vodstvom izkazala mladina, pomagala pri posameznih prireditvah in s tem v veliki meri razbremenila sindikat. Tudi z letovanjem ni bilo večjih težav, saj imamo že kar precej lastnih kapacitet to je: 6 prikolic, 3 stanovanja v Miholaščici, 2 stanovanja v Stinici in 2 počitniški hišici v Čatežkih toplicah. Žal pa so cene kampiranja in ostalih stroškov tako narasle, da tudi sindikalno letovanje ni več poceni. Kljub temu, da imamo v naši DO različne oblike športnega udejstvovanja kjer bi si vsak lahko našel področje, ki mu najbolj ustreza, pa šport še vedno ni zaživel na tej ravni kot je zaželeno.

Najbolj aktivna je bila kegljaška sekcija, zato ji je po finačnem planu za leto 1988 namenjenih nekoliko več sredstev. Naši delavci so se udeležili tudi ŠIKJ, ki so bile lani v Bratuncu in kljub veliki konkurenci dosegli nekaj dobrih rezultatov. Udeleževali so se tudi občinskih sindikalnih tekmovanj, ter organizirali že tradicionalno ribiško tekmovanje, kjer so kot gostje bili vabljeni tudi naši upokojenci – ribiči. Nadalje je sindikat skrbel za nabavo važnejših življenjskih potrebščin pod ugodnimi pogoji, obiskal delavce, ki so v bolniškem staležu nad 6 mesecev, ter upokojence, ki se zaradi boleznih niso mogli udeležiti srečanja, skrbel za dobro obveščanje preko oglasne deske, Informatorja in glasila Keramik, ter reševal probleme, ki so se sproti pojavljali.

Pri našem delu nam je bil v veliko pomoč OSS Žalec z raznimi seminarji, posveti in predavanji, ter vodstveni delavci naše DO, saj so imeli izreden posluš za vse naše težave in probleme.

Upamo, da bo takšno sodelovanje tudi v bodoče, kajti le s skupnim in pravočasnim reševanjem problemov lahko računamo na dobre rezultate.

V letu 1988 smo prešli na enovito DO, s tem pa se je spremenila tudi organiziranost sindikata. Od prejšnjih treh IO in konference, se imenuje nov IO sindikata DO s 23 člani, ki ga sestavljajo člani iz vseh oddelkov.

Na občnem zboru je bila obravnavana in sprejeta naslednja kandidatna lista:

1. PODPEČAN Ivan – predsednik
2. BALOH Marinka – nam. predsednika
3. MAUREK Vanja – tajnik
4. HRVATIN Sonja – blagajnik
5. GERMADNIK Janja – član
6. ZAKELŠEK Alenka – član
7. VIDEČ Marjan – član
8. SELIČ Martin – član
9. ROM Zvone – član
10. PŠENIČ Majda – član
11. FELDIN Ivana – član
12. GODLER Borut – član
13. ŠTORMAN Marjan – član
14. BURJAN Fanika – član
15. DOLENC Vlasta – član
16. PART Jerica – član
17. NOVAK Tatjana – član
18. KUČER Tanja – član
19. ROJC Marinka – član
20. GOBEC Violeta – član
21. NOTESBERG Boris – član
22. KVEDER Ivan – član
23. DUDARIČ Marko – član

1. RENKO Draja – nam. člana
2. MEJAVŠEK Jožica – nam. člana
3. TRIFUNOVIČ Anka – nam. člana
4. KOS Jože – nam. člana
5. PLANINŠEK Anton – nam. člana
6. MARKO Marija – nam. člana
7. BLATNIK Hermina – nam. člana

Občni zbor 1988

- 8. NOVAK Ana – nam. člana
- 9. ERGLIČ Jožica – nam. člana
- 10. KOMERIČKI Olga – nam. člana
- 11. MURKOVIČ Ljubica – nam. člana
- 12. KOVAČ Jelka – nam. člana
- 13. JURAK Bojana – nam. člana
- 14. ŽGANK Stanka – nam. člana
- 15. KEKIČ Andrej – nam. člana
- 16. FURLAN Danijela – nam. člana
- 17. AVSEC Jože – nam. člana
- 18. GRUM Jože – nam. člana
- 19. TOMAŠIČ Ivan – nam. člana

Naj bo to prilika, da se zahvalimo vsem dosedanjim članom IO in konference za njihovo nesebično dve ali štiri-letno delo, tov. Turku pa želimo na novi delovni dolžnosti veliko uspehov.

B. M.

Občni zbor gasilcev industrijskega gasilskega društva keramične industrije Liboje

Dne 19. 2. 1988 smo imeli gasilci občni zbor na katerem je bilo podano poročilo o delu društva v letu 1987 in v razpravi sprejeti predlogi za izboljšanje razmer na področju varstva pred požarom.

Poročilo o delu društva:

Polaganje računov enkrat letno velja za vse organizirane dejavnosti v naši družbi. Seveda velja to tudi za naše društvo. Te-

žave, s katerimi se ukvarja družba kot celota, se odražajo tudi v gasilstvu. Razpoložljivih sredstev za uresničitev vseh želja in tudi potreb je vedno premalo. Vendar pa je prav, da gasilci nismo nikoli zadovoljni z razmerami in stanjem tehničnih sredstev v društvu, delovni organizaciji ter krajevni skupnosti, ker nas to koristno nezadovoljstvo sili k izboljšanju razmer v vseh prej naštetih okoljih.

Dejavnost članov društva je bila v letu 1987 usmerjena predvsem na področje preventive v delovni organizaciji, usposabljanju za razna tekmovanja in sodelovanja s pionirji osnovne šole Liboje.

Menim, da ni potrebno posebej poudarjati, da je delo na področju preventive za delovno organizacijo najpomembnejše. Dejstvo, da požara v letu 1987 ni bilo, ne smemo pripisati samo dejavnosti članov društva, ampak tudi večletnemu sistematičnemu izobraževanju vseh članov kolektiva za preprečevanje ter morebitno gašenje požara. Poleg rednega preizkusa znanja, ki ga je potrebno opraviti po veljavnih predpisih je tu še praktičen preizkus znanja gasilskih trojk, ki je vključen v program aktivnosti v mesecu požarne varnosti.

Žal moram tudi tokrat poudariti, da kljub lepim željam še ni ustanovljeno gasilsko društvo v krajevni skupnosti. Požarna škoda verjetno še ni dovolj velika in prizadetost posameznika, ki je utrpel škodo ne tako pomembna, da bi ustanovili društvo. Ob tem pa je seveda treba upoštevati dejstvo razgibanosti terena, ki otežkoča dostop do nekaterih domačij že v letnem, da ne govorimo v zimskem času. Prizadetost posameznika je ob požaru velika. To velja tako za materialno kot duševno. Pomoč, ki jo nudijo gasilci za odpravo škode

pomeni posamezniku veliko več kot opravljeno delo, pomeni mu, da ob nesreči ni sam. Sicer pa ste bili kot gasilci na požariščih in se o tem tudi osebno prepričali.

Sodelovanje društva s pionirji Osnovne šole Liboje je še premalo sistematično in obsega samo nižje razrede. Prvi vtisi o delu gasilcev, pomenu gasilcev in njihovih nalogah so jim sicer znane. Vendar to ni dovolj. Pionirjem je treba omogočiti stalno izobraževanje, ki je prilagojeno njihovim sposobnostim. Seveda je treba stanje usposobljenosti in znanja preverjati. Prav tekmovanja s svojimi zgodbami in nezgodami vtisnejo neizbrisen pečat v spominu vsakega posameznika. Samo spomnimo se razstave, ki smo jo pripravili ob obletnici ustanovitve društva v gasilskem domu. Največ zanimanja je bilo prav za fotografije. Vsi so brskali po spominu in razpravljali o dogodkih ter okoliščinah v katerih so nastale. Da, lepi spomini, tudi to je gasilstvo.

Poročilo ne bi bilo popolno, če se ne bi dotaknili še nekaterih stalno prisotnih nalog, ki jih moramo gasilci reševati:

1. Vzdrževanje in kontrola stanja ročnih gasilnih aparatov, ki so nameščeni na mestih, ki jih požar lahko najbolj ogrozi. Posebna pozornost je zato namenjena skladiščem in plinski postaji.
2. Kontrola stanja hidrantov. Tu je potrebno povedati, da je hidrantno omrežje toliko razširjeno, da nam omogoča gašenje na vsem območju tovarne. Zadnja pridobitev je hidrantno omrežje v skladišču gotovih izdelkov. Znanje in spretnost gasilskih trojk je zato pri gašenju začetnega požara velikéga pomena.
3. Sodelovanje gasilcev, ki so vključeni v enoto CZ pri izvrševanju programa vaj na obrambni dan Liboje
4. Pomoč pri izvrševanju nekaterih del na strehah, pa tudi čiščenje jaškov in kanalov.

Seveda je tu še prisotna problematika udeležbe na gasilskih vajah, ki je pogoje-

Člani predsedstva

na s subjektivnimi in objektivnimi težavami. To velja še posebno za žensko desetero, ki nima več začetne volje in elana. Urejeno tudi še ni zajetje vode pri gmoti in plinski postaji, ki bi služila tako delovni organizaciji kot tudi potrebam v krajevni skupnosti.

V znanju je moč. Tega se gasilci dobro zavedamo. Zato se tečaja za strojnike udeležujejo trije gasilci, vsem, ki so želeli pa je bilo omogočeno obiskovanje vseh ostalih oblik izobraževanja.

Naj se zahvalim še vsem gasilcem za prizadevnost. Delo društva je samo seštevek dela in učinka vsakega posameznika. Za gasilca je pomembno predvsem to, da ni gasilec samo takrat, ko ima oblečeno uniformo, ampak, da si prizadeva za zmanjšanje požarne nevarnosti in škode tudi v okolju kjer živi in dela.

Samoupravni organi ter sindikat so društvu pomagali v mejah danih možnosti.

Sodelovanje z ostalimi gasilskimi društvi v sektorju je na primerni ravni.

Problematika varstva pred požarom je resna zadeva. Temu primerna je tudi resnost članov IGD na občnem zboru.

V svojem poročilu nisem omenil vseh dejavnosti in problemov, ki so nujno prisotni v delu vsakega društva. Želim, da v razpravi dopolnite moje poročilo s svojimi pogledi na obstoječe probleme ter nakažete kaj je potrebno storiti, da bo delo društva in stanje požarne varnosti na željeni ravni.

Sprejeti najvažnejši sklepi:

1. Omogočiti nekaterim članom društva, da se bodo lahko redno udeleževali gasilskih vaj.
2. Gasilski avto mora biti vedno pripravljen za učinkovito akcijo v primeru požara.
3. Predsedstvo društva mora pripraviti predlog nabave za novo opremo (cevi, mešalnik, obleke idr.).
4. Izboljšati sodelovanje med krajevno skupnostjo in industrijskim gasilskim društvom KIL.
5. Bolj dosledno morajo biti organizirane priprave za razna gasilska tekmovanja.

Matek F.

Občni zbor DPD Svobode Liboje

Dne 12. 2. 1988 smo se člani DPD Svobode Liboje zbrali na letnem občnem zboru društva, katerega so se udeležili tudi predstavniki DPO in DO kraja.

Po kulturnem programu, v katerem so sodelovale vse sekcije društva in je bil posvečen tudi kulturnemu prazniku 8. februarju, so predsednik društva ter predsedniki sekcij podali svoja poročila s katerih je razvidno, da je bilo kulturno življenje v Libojah dokaj razgibano.

Najbolj številna in tudi aktivna je vila vsekakov sekcija godbe na pihala, saj je imela v preteklem letu kar 82 vaj in 51 nastopov, kar pomeni, da so godbeniki amaterizmu namenili skupaj 7.448 ur. Sodelovali so na vseh prireditvah, ki so se odvijale v Libojah, se odzivali vabilom širom občine in regije, se udeleževali revij pihalnih orkestrrov ter pripravili kar 9 samostojnih koncertov.

Najbolj veseli pa so, da jim je po dolgoletnih prizadevanjih uspelo ustanoviti v Libojah oddelek glasbene šole, sedaj le s praktičnim poukom, vendar upajo, da jim bo uspelo organizirati tudi pouk teorije.

Nekoliko manj, vendar tudi dokaj delovni so bili člani pevske sekcije, ki so se poleg vseh prireditev doma, udeležili tudi pevskega tabora v Stični in občinske revije v Šeščaj. Pripravljajo pa se na praznovanje 60-letnice njihovega delovanja.

Tudi tamburaši niso bili nič manj aktivni. Res so se njihove vrste v tem času nekoliko skrčile, vendar ni bojzani da bi glas tamburic v Libojah zamrl, saj pod vodstvom tov. Meseca pridno vadi že nov podmladek in to kar 10 fantov in deklet. Tamburaši so najbolj ponosni na svojo revijo "Večer s tamburico", to je srečanje tamburaških orkestrrov cele Slovenije, ki bo letos že osma po vrsti.

Dramska sekcija je v tem letu kar nekam zamrla, kar je velika škoda po tako obetavnem začetku. Kot je povedal tov. Lednik Slavko, predsednik dramske sekcije, so za njihovo neaktivnost krive predvsem kadrovske težave. Zato ob tej priliki vabi vse talentirane igralce, da se pridružijo njihovim vrstam.

Pri navajanju aktivnosti ne smemo pozabiti na revijo domačih ansamblov, lani že jubilejno – 15. Po mnenju predsednika organizacijskega odbora tov. Kuzma Herija, je kvaliteta nastopajočih ansamblov na visoki ravni, saj so mnogi izmed njih dobitniki priznanj in nagrad ptujskega in števerjanskega festivala ter "lojtrce domačih".

Ta visoki jubilej naj bo le prelomnica še za boljše in uspešnejše delo celotnega organizacijskega odbora, ki ima pri pripravi takih revij veliko skrbi in obveznosti.

Tudi kinosekcija je imela letos pri izbiri

kinopredstav izredno srečo, kar gre posebno zahvala tov. Ancelj Janezu, ki program filmov pripravlja.

Zelo aktivna je bila tudi turistična sekcija, ki je letos mnogo storila s prostovoljnimi delom pri ureditvi koč in njene okolice, kakor tudi pri gradnji novega doma; ki pa žal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev zelo počasi napreduje.

Po izjavah tov. Mlinariča, bo letos dokončana tudi knjižnica nad upokojskim domom, kar predstavlja za sam kraj veliko pridobitev.

Prav tako je bilo zelo aktivno šolsko kulturno društvo, predvsem na dramsko recitacijski, pevski, ritmični, knjižničarski, likovni, bralni in literarni dejavnosti. Sodelovali so na šolskih proslavah in prireditvah v okviru KS in DPD Svobode Liboje. Udeležili so se srečanja pevskih zborov in srečanja mladih recitatorjev. Vsi so bili uspešni in seveda zelo veseli pohval, ki so jim spodbuda za nadaljnje delo.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na tiste, ki sicer ne nastopajo na odru, vendar pa so pomemben člen verige za dobro delo društva. To so člani gostinskega odbora in vsi drugi, ki skrbijo, da je dom urejen, čist in topel. To so ljudje za kulisami, vendar si brez njih društva ne moremo zamisliti.

Krivično bi bilo, če bi pri vsem tem naštevavanju pozabili na mladino, saj se aktivno vključuje v posamezne sekcije, radi pa priskočijo tudi na pomoč pri organizaciji večjih prireditev.

Nekateri društvu očitajo, da premalo vabi tuje skupine in ansamble, vendar ima organizator pri tem nekoliko pomislekov. Ni namreč prijetno sprejeti gostujoči ansambel v skoraj prazni dvorani, kar se je zgodilo ob gostovanju ansambla "Henček" in "Čudežna polja". Več sreče je imel Marjan Smode, saj se je kljub slabemu vremenu zbralo kar lepo število mladih in starejših. Ni jim bilo žal, saj je Smode znal navdušiti in razgreti še tako zahtevnega poslušalca.

Letos čaka društvo in njegove sekcije veliko dela. V prvi vrsti je potrebno dokončati knjižnico in prireditveni prostor za dvorano, ter v sodelovanju s KS postoriti čim več pri gradnji doma na Brnici.

Sekcije pa se bodo še v bodoče trudile, da bo njihova kvaliteta ostala vsaj na tej ravni, čeprav je želja vseh – biti še boljši. Vendar moramo vedeti, da pri amaterizmu ni za obstoj posameznih sekcij dovolj le volja in veselje. Inflacija je tudi na kulturnem področju naredila svoje. Dragi instrumenti, uniforme, notni material, avtobusni prevozi in ostali materialni stroški so veliko breme za vsa društva.

Zato naj bo to prilika, da se v imenu društva in vseh njegovih sekcij najiskreneje zahvalim vsem DO kraja, predvsem pa Keramični industriji in njenim delavcem za razumevanje in vsestransko pomoč.

Na občnem zboru je bil imenovan in izvoljen nov UO DPD Svobode v naslednji sestavi:

MLINARIČ Anton
OBLAK Marjan
TOPLAK Ivan
KAČIČ Oton
BALOH Marinka
OBLAK Majda
RESIJEVIČ Janoš
MESEC Brane
KOVAČ Darja
LENARČIČ Martin
GODLER Zorka
ŠULER Darko
GOLAVŠEK Rudi
SREBOT Feliks
ČRETNIK Jerica
HLUPIČ Anton
KOTAR Alojz
PODPEČAN Ivan
KUZMA Heri
KORBER Vid
JANČIČ Jože
LEDNIK Slavko
ČRETNIK Franc
UPLAZNIK Anton
POTOČNIK Valerija
HUDINA Danica
Častni član – TILINGER Franjo
Nadzorni odbor:
GERMADNIK Vili
AVSEC Jože
BALOH Iztok
Vsem novoizvoljenim članom UO in NO veliko delovnih uspehov.

B. M.

Vesti iz športa

V letošnjem letu so se člani naše delovne organizacije udeležili smučarskega sindikalnega tekmovanja in dosegli dobre rezultate.

Rekreacija, ki je bila organizirana v telovadnici OŠ Petrovčec je bila slabo obisko-

vana in v bodoče je treba posvetiti več pozornosti množični rekreaciji.

Kegljači so končali tekmovanje v III. OKS ligi. Letos so dosegali dobre rezultate. Od sedmih ekip so dosegli drugo mesto. Od 12. tekem so 8-krat zmagali in 4-krat izgubili. Pri kegljačih je razveseljivo predvsem to, da dosegajo bistveno višje povprečke.

XVII. športne igre Keramikov Jugoslavije so letos v Novem Bečeju. Gostitelj je tovarna ploščic in opeke "Polet". Igre bodo od 24. do 26. junija. Če bodo ekipe dobro pripravljene bomo sodelovali z moškimi ekipami v strelstvu, kegljanju, ribištvu, namiznem tenisu in v košarki. Ženske pa bi sodelovale v streljanju, pikadu in odbojki.

T. F.

Planinski kotichek

Po dveh letih zatišja, si želimo ljubitelji gora ponovno oživeti delo naše planinske sekcije, ki obstaja v okviru našega matičnega društva Zabukovica.

Sestali smo se na izrednem sestanku, razrešili dosedanje vodstvo in izvolili novega. Upravni odbor šteje enajst članov. Na svoji prvi seji pa se je konstituiral. Dolžnosti so sprejeli naslednji člani:

1. Predsednik sekcije: Tone Uplaznik
  2. Namestnik predsednika: Ivan Podpečan
  3. Povezava KS z matičnim društvom: Zorka Godler
  4. Blagajnik: Angela Oblak
- in člani Ivan Toplak, Mojca Pere, Roman Virant, Konrad Križnik, Franc Čretnik, Jože Jančič in Majda Kotnik.

Ker na vsakem koraku vedno ponavljam, da živi naša delovna organizacija s krajani KS Liboje z roko v roki, zdaj to dokazujemo in podkreplujemo še s tem, da tokrat naši sekciji predseduje predstavnik KS Liboje.

Ne smemo pa pozabiti na našo veteranko tov. Štefko Klavžar, pa ne po letih, ki bo za našo sekcijo skrbela tako, da je prevzela dolžnost povezave z matičnim društvom in našo delovno organizacijo, ter nam bila istočasno svetovalka.

Delo sekcije bo potekalo po programu, ki je bil sprejet na prvem sestanku. Istočasno pa se bomo vključevali v realizacijo programa matičnega društva. Če pa nam bo ostalo še kaj energije jo bomo izkoristili z dodatnim delom.

Delo sekcije bi potekalo po naslednjem programu za leto 1988:

1. Pohod po mejah spomenikov NOB KS Liboje, ki bo dne 23. 4. 1988
2. Množični izlet na Roglo, v mesecu maju ali juniju

3. Zasavska pot (prva etapa)
4. Savinjska pot (etape po izbiri interesentov)
5. Visokogorski pohod (odločitev udeležencev)
6. Organizacija raznih predavanj po možnosti z diapozitivi
7. Vključevanje v realizacijo programa matičnega društva Zabukovica.

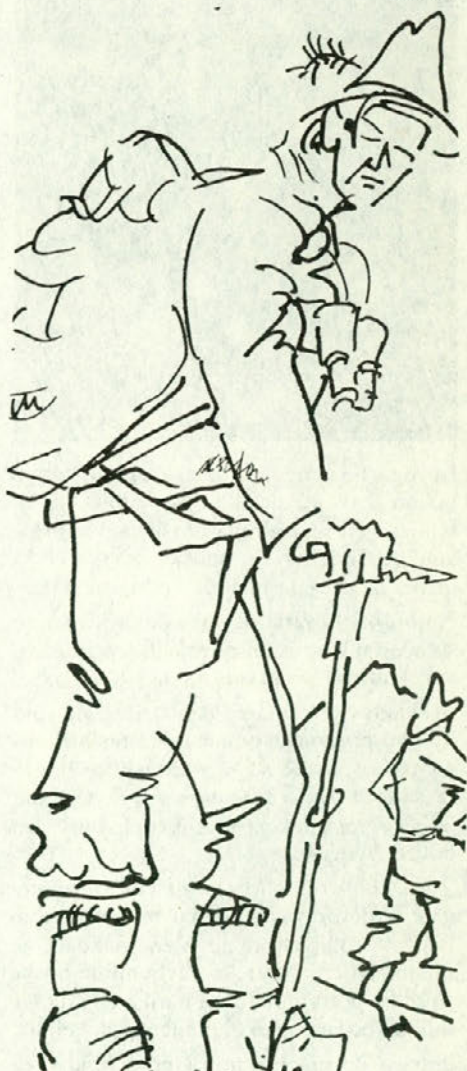
Kljub temu, da naša sekcija kasni s svojim delom, se posamezni člani to leto že vseskozi pridno udeležujejo zimskih in drugih pohodov, ki so v programu matičnega društva. Tako se je udeležil zimskega vzpona na Stol eden, pohoda na Snežnik dne 13. 3. 1988 pet članov, vzpona na Pozezen 27. 3. 1988 pa šest planincev naše sekcije.

Vsi ti pohodi so spominski in obeležujejo spomin na žrtve, ki so padle za našo svobodo.

Osmega aprila pa je bilo organizirano predavanje Gorstvo Peruja. Predavala je alpinistka tov. prof. Centrih, ki je bila udeleženka te alpinistične odprave, svoje predavanje pa je podkrepila z izrednimi diapozitivi.

Ljubitelji lepote narave, hribi in gore vas vabijo v vseh letnih časih.

M. K.

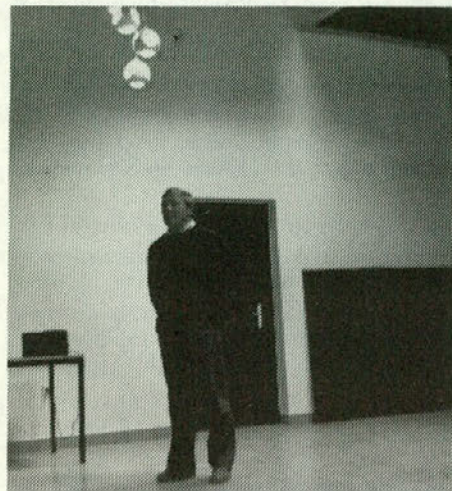

Dan vseh žena, mater, deklet ...

Kakor vsako leto, tako je tudi letos OOS KIL organizirala praznovanje 8. marca Dneva žena.

Čeprav bolj skromno, pa vendarle vedro in pristrčno.

Vse ženske v DO so bile lepo obdarovane.

Na dan 8. marca so delavke prenehale z delom že ob 12. uri, kajti v jedilnici DO je bila zanje organizirana proslava. Na proslavi so sodelovali: moški pevski zbor, otroci iz vrta in mladinci podjetja.

Najbolj so seveda navdušili malčki, kateri so svojim mamicam pripravili lep in zabaven kulturni program.

Vsekakor je 8. marec dan, kateri ne sme izgubiti prvotnega pomena, kajti skozi obdobja zgodovine so se tudi ženske borile za svoj obstoj, za ekonomske in socialne pravice, za enakost in enakopravnost, za boljše življenje.

Združeno so stopile v bojne vrste in zahtevale svoje pravice. Vendar pa borbe še ni konec. Bolj ženske je njen vsakdan, je njeno življenje in delo. Življenje je borba in še bo potrebno iti "na barikade", da bo mo nekoč zares nekaj pomenile in veljale. Pravico do praznovanja Dneva žena so si

ženske same izbojevale in prav je, da ta dan vsaka po svoje preživi in proslavi, saj je življenje kratko in včasih tudi grenkosladko.

Vanja Mavrek

Dva nova stroja – dve novi inovaciji Avsec Jožeta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame – Milke KUNDIH se iskreno zahvaljujemo oddelku loščilnice za podarjeno cvetje in denarno pomoč!

Posebna hvala tov. Julijani KOZEL s hčerko Marino, Jerici ČRETNIK ter Slavi METLIČAR!

Hvala vam!

Žaluojača hčerka Zdenka z družino

ZAHVALA

Ob mnogo prerani zgubi očeta in moža FRANCA PLANINŠKA se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ali kako drugače nudili pomoč ter sočustvovali z nami. Še enkrat vsem prav lepa hvala

Žena s sinovoma

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, dedija in pradedija MARTINA POTOČNIKA, se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala sindikalni organizaciji Keramične industrije Liboje za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

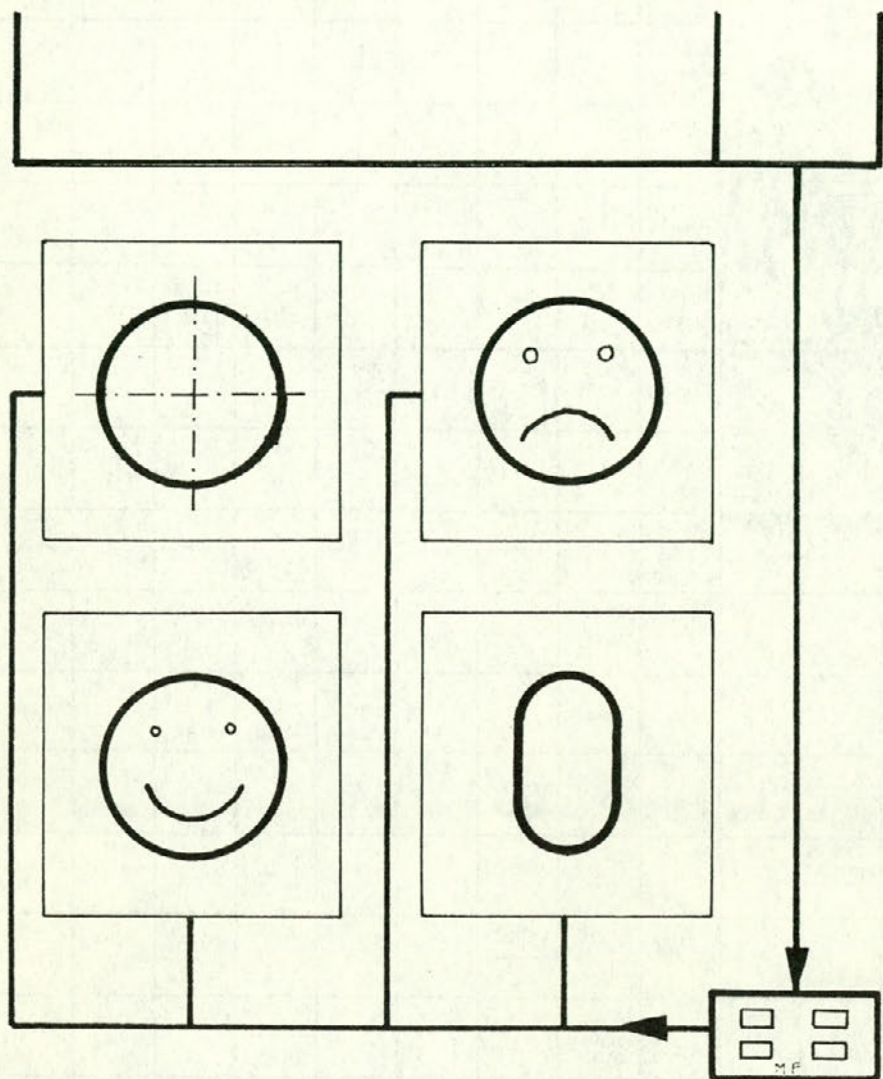
Hvala govorniku, tov. Mlinarič Antonu in gasilskemu društvu Keramične industrije Liboje.

Vsi njegovi

ČIP IN "ČIPI ČIPS"

(Malo za šalo, malo za res)

Program računalnika na sliki je prilagojen za vsakdanjo rabo v vseh klimatskih pogojih kjer živi človek. Tudi tam, kjer je človek napisan z malo začetnico. Računalnik je torej kompatibilen.

Računalniška oprema je amatersko delo, zato so možne napake v programu ali programirane napake. Kdo bi to vedel?

Tipk na tipkovnici ni mnogo, vendar še vedno dovolj – glej sliko.

Leto 2000 ni več daleč. Žal moramo v trenutnih razmerah misliti bolj na ČIPS namesto na ČIP. Sicer pa glavno da smo kompatibilni, ter živi in zdravi. Karavana z računalniki gre naprej, z nami ali brez nas.

Matek F.

Zdravnik pacientki:

"Z vami je vse v redu. Zdravi ste kot dren, le čez šest mesecev boste rodili."

"Saj se šalite!"

"Jaz ne. Nekdo drug se je pošalil z vami."

Moja tašča je kakor dnevni časopis."

"Ali toliko govori?"

"Ne vsak dan pride."

Gost vpraša lastnika restavracije:

"Zakaj pa se vaš lokal imenuje Pri ptičjem strašilu?"

"Kar pogledajte mojo ženo, pa boste razumeli."

Zobozdravnik pacientki:

"Bi mi lahko napravili uslugo?"

"Seveda, kar povejte."

"Z vso močjo zakričite."

"Zakaj pa?"

"Veste, čakalnica je polna, čez deset minut pa se prične nogometna tekma."

Mama in ata sta si zaželela ljubezni. Ovira je Mihec.

"Mihec," mu reče mama, "pojdi se za eno uro igrat k sosedom".

Mihec gre k sosedom. Pozvoni. Vstopi. Vrne se čez pet minut.

"Zakaj pa si se že vrnil?" sramežljivo vpraša mama.

"Tudi pri sosedovih hočejo seksati."

Nekdo vstopi v gostilno, naroči 24 steklenic piva.

Nato jih spiije. Vse. Natakara ga presenečeno opazuje, nato pa, iz navade, vpraša:

"Boste še eno steklenico piva?"

"Bedak! Če bi jih hotel spiti 25, bi jih naročil 25."

"Natakara! To peneče se vino se sploh ne peni!"

Ste pa res pikolovec! Ali ste nemara že kdaj jedli juho iz bikovega repa, ki še mi-ga?"

"Na pošten način," sumi sodnik, "gotovo niste prišli do te zlate ure."

"Verjemite, na srečolovu sem jo zadel."

"Potem ste gotovo ukradli srečko."

HA, HA, HA, HA, HA, HA,...

Pogovor "cimrov" na Povšetovi:

"Zakaj pa so tebe vtaknili v zapor?"

Ker sem si hotel od nekega tipa sposoditi denar."

"Vendar zato še nikoli niso zapirali ljudi?"

"Obsodili so me, ker sem moral tistega tipa mahnuti po glavi, da mi je posodil denar."

"Veš mama, hk," se opravičuje Janezek od spremljavi kolcanja, "nekaj malega kozarčkov sem zvrnil, vendar se hik, nisem napil ... Pravzaprav sem pil limonado z ..."

"Morda ti, malček, nisi pijan," odvrne globok glas, "toda jaz nisem tvoja mama. Miličnik sem."

Po daljšem monologu žena nenadoma utihne in nato reče:

"Joj, v jezik sem se ugriznila!"

Mož ji z mirnim glasom odvrne:

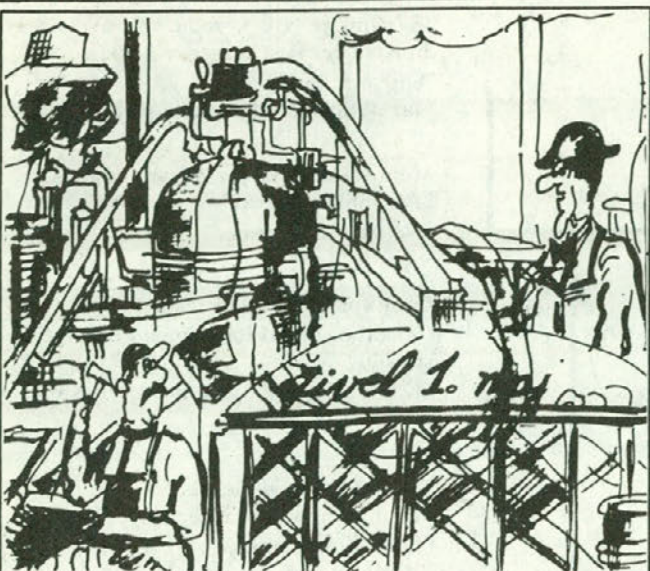

"Le kako se ti je posrečilo ujeti ga?"

"Z mornarjem si poročena? Koliko časa pa sta skupaj?"

"V letu dni samo tri tedne."

"Ubožica!"

"Saj ni tako hudo. Trije tedni naglo minejo."

						KIL	100	KONI ZNAJE PASME	ORANJE	SANITETNI MATERIAL	1	SOKANEC	VZKLIK	KALCIJ
						PREBIVALEC NAŠE REPUBLIKE								
						TIRANSKO VLADANJE								
						OPOMBA		KRADIVLEC PRI RODA				OSVEŽILNA PIJACA	STENA	
						PEVKA TURNER				TURŠKI VELIKAS	OTIROMA VELIKO MESTO			
						KRAVICA			ITALIJAN. MESTO NOV. NAFN INDUST.					
						ISTANBUL								
SESTAVIL ZUPAN	STROJNO- NJAK ZA KMETIJST.	NOTRANJI ORGAN	VOZVODIN- SKA REKA	16. IN 4. ČRKA	POSTAJA MILICE BELTENI- SVE IGRE	TROPSKI SADEŽ MING.ČRKA						SMER V UMETNOSTI	VRSTA NEKOVINSKE INDUSTRIJE	
LASTNO- ROČNI PODPIS						ADAMOVA ŽENA					KARAMBOL			
HRIBOVJE						3. IN 1. ČRKA			PRIJUB- LJENA PIJACA	IVAN ČARGO	ENAKI ČRKI GUSAR			
IGRALNA EVA				OSEBNI ZAJMEK STARA MAMA		ANTIČNI JUNAK	KVAR	LITIJ	KIL	UMETNIK PTICA SELIVKA				
SVETOPIS- EMSKA OSERŽ				ZAVRA- TNA ZABAVA	GRŠKI BOG VETROV OČKA			LEPOTILA						
NIVELJ			LAMPO OBOVALD ELEMENT					AVELLINO VRSTA ŽITA			GLAVNO MESTO ITALIJE			
OCEVA							VISOKE IGRANE KARTE				TRI NORD. BOŽANSKI SPLIT			
TROPSKA BOLEZEN							JOPE TURK POVRŠINSK MERA			ZLIV RAYAN V JUZ-AM.				
												MAKARSKA		
											OPIS	KIL	TRSKA	SNOV POGOVOR
						KIL	KRAJ NA PRI- MORSLEM	VRSTA USNJA	KOBARKAR DANEV NOVA GORICA			IVAN TAVČAR		
						AROMUN						VENEZJA 84. IN 21. ČRKA		
						ŽIVO BITJE								
						13. IN 9. ČRKA		RISALA VIOLETA GOBEC	OKRASNA CVETICA					